

18 Temmuz 1986
18. Juli 1986
Nummer 87

15 GÜNLÜK GAZETE
Redakt.: Moltkestr. 45
4100 Duisburg 1
Tel: 0203/34 03 97
Tlx: 855705 inmed d

Türkiye Postası

F.ALMANYA: 2,50 DM
FRANSA: 7.- FF
BELÇİKA: 50.- BF
HOLLANDA: 3.- G
İNGİLTERE: 70 Pence
DANİMARKA: 10.- KRN
İSVEÇ: 8.- KRN
AVUSTURYA: 20 S
İSVİÇRE: 2,5 Sfr

Postvertriebsstück Gebühr bezahlt 1 H 13 19 D

Ceza yasası değiştiriliyor

Düşünen insana tokat, kaçakçıya fiske

Adalet Bakanlığı yetkilileri ve yargıcılardan oluşan Prof. Dr. Sulhi Dönmez başkanlığındaki bir komisyon tarafından Türk Ceza Yasası'nı değiştirme hazırlıkları sürüyor.

Eski İtalyan Ceza Yasası'ndan alınarak 1926 yılında kabul edilen, faşist felsefenin ilkelerini taşıyan Türk Ceza Yasası'nda yapılmak istenen değişiklikler her türlü hukuk normunu hiçe sayarak suç ile ceza arasındaki dengeyi ortadan kaldırıyor.

Kasım ayında Meclis'e sunulması beklenen yasa taslağına göre, demokrasinin en temel koşullarından olan düşünce, inanç ve örgütlenmeye yönelik her türlü eylem en ağır şekilde cezalandırılacak, ırza geçme, fuhuşa teşvik, zimmet, uyuturucu madde kaçakçılığı, zina gibi suçların karşılığı cezalarda indirim yapılması öngörülmüyor.

● Yazısı Sayfa 3'de

Canan Demircapa'nın geri dönmesi için kampanya açıldı

3,5 saatte sınırdışı ettiler

Hükümetin yabancılara politikası doğrultusunda hareket eden Krefeld Yabancılar Dairesi, 13 Haziran günü 23 yaşındaki Canan Demircapa'yı oturma izni için mahkemesi devam ederken ailesine bile haber vermeden sınırışı etti.

Okulda karşılaştığı yabancı düşmanı tutumlar, horlanma yüzünden öğrenimini yarıda bırakan Canan Demircapa, daha sonra başladığı bir başka okulu da babasının bakımına muhtaç olması nedeniyle yarıda bırakmış.

Bu nedenle oturma izni biten, Demircapa'nın sınırışı edildiği sırada mahkemesi devam etmekteydi.

Yasal hiçbir dayanağı olmayan bu uygulamaya karşısında Canan Demircapa'nın geri dönmesi için Krefeld Türk İşçileri Yardımlaşma Derneği bir kampanya başlattı. Gazetemiz Demircapa ailesiyle görüşerek sınırışı olayından önceki ve sonraki gelişmeler hakkında bilgi aldı.

● Yazısı Sayfa 6'da

Özal Türkiye'ye yaptığını Kıbrıs'a da yapmak istiyor

Çokuluslu tekeller Kıbrıs'a el attılar

Başbakan Özal'ın tekeller tarafından büyük bir reklam ve propaganda kampanyasıyla desteklenen Kuzey Kıbrıs gezisi Türkiye'den sonra şimdi de Kıbrıs'ın işgal altındaki Kuzey kesiminin çokuluslu tekellerin çıkarlarına peşkeş çekileceğini açıkça gösterdi. Kuzey Kıbrıs'ta kurulan KKTC'nin kalıcılığı, Batılı ülkelerce tanınması için ekonominin dışa açılmasının, ülkenin yabancı tekellere pazar olması

nin gerekli olduğu görüşünü savunan Özal, Kuzey Kıbrıs'ın "serbest bölge" olmasını istiyor. Türkiye'deki tekeller de vergi ve gümrük engellerinin kalkmasından sonra "yavru vatan"da edebilecekleri kârları düşünerek seviniyorlar. K.Kıbrıs'ın ikinci büyük partisi olan CTP ise Kıbrıs sorununun olduğu bitmeye getirilmesi ve ülke çıkarlarının IMF'ye peşkeş çekilmesi karşısında halkı uyarıyor.

● Yazısı Sayfa 9'da

Zihni EDİS

"Akıllı olan
insanım

Münih Konsolosluğu önünde
çiyen yapan pırlamalı gençler
halkın hislerini topladı

"Ben

TRP 1986 GÜNLÜK GAZETESİNİN TİYOLU

Batı Avrupa'daki
Politik Faaliyetinin
Üzerine

TRP 1986 GÜNLÜK GAZETESİNİN TİYOLU

TKP
Ulusal
Konferans

Akıl Olan insanın diyen barışı savunur"

Avr. na Müslüman Gençlik
Teşkilatı Başkan Yardımcısı
Zihni Edis ile yapılan söyle-
şi gazetemizin 10. sayfasın-
da sunuluyor.

Asıl değişmesi gereken

ANKARA yakınlarında 35 asır önce büyük bir imparator-
luğun başkenti olan bir kasaba var: Boğazköy. Kalın ka-
duvarları, kayalara işlenmiş heykeller hâlâ ayakta. Arkeo-
loglar Boğazköy'de insanlık tarihinin bize kadar ulaşan
ilk barış antlaşmasını bulmuşlar. Kilden bir levha üzerine
çivi yazısıyla yazılmış olan antlaşma 3274 yıl önce Hitit
Kralı Kataras ile Mısır Firavnu II. Ramses arasında imza-
lanmış.

SAVAŞ binlerce yıldır emellerine ulaşmak isteyen hüküm-
darların en sık başvurulacak yollardan biri olmuş. Se-
hirlir yıkılıp yıkılmış, insanlar öldürülmüş, nehirler gibi
kan akmış fakat hayat herşeye rağmen devam etmiş.
İnsanlık tarihinin karanlıklarından 21. yüzyılın eşliğine ulaş-
mış.

BUGÜN yepyeni bir durumla karşı karşıyayız. II. Dünya
Savaşı'nda 50 milyon kişi ölmüştü. Oysa artık yalnız bir
tek Posaydon tipi atom denizaltısının taşıdığı bomba-
ların tahrip gücü II. Dünya Savaşı'nda atılan bütün bom-
baların tahrip gücünün üç mislidir. Eskiden savaşlar olsa
olsa savaşan ülkelerin yıkılıp yıkılmasına yol açıyordu.
Şimdi söz konusu olan yeryüzündeki bütün canlıların
yok olmasıdır.

ÖYLE bir noktaya geldik ki, savaş şu veya bu amaca
ulaşmak için baş vurulabilecek bir araç olmaktan çıktı.
Ya elbiriğiyle barışı koruyacağız, ya da hep birlikte yok
olup gideceğiz. İnsan neslinin devam etmesini istiyorsak
binlerce yıllık alışkanlıklardan kurtulmaya, meselelere ye-
ni yaklaşım biçimleri bulmaya, yeni bir düşünme tarzı
geliştirmeye mecburuz.

YERYÜZÜNDEKİ insanların sayısı beş milyara ulaştı.
Aramızda sayısız politik, dinsel, ulusal ayrımlar var. Fa-
kat bir ayırım çizgisi var ki, bunların hepsinden daha önem-
lidir. Bu çizgi savaşmadan bir arada yaşamak zorunda
olduğumuzu anlayanlarla savaşı bugün'de geçerli bir yön-
tem olarak görenler arasındaki geçiyor. Ülkemiz bu iki
kamp arasındaki mücadelenin en keskin olduğu ülkeler-
den biridir.

Türkiye Postası

Münih Konsolosluğu önünde
eylem yapan pijamalı gençler
halıken ilgisini topladı

"Ben üç çocukla beşbinden fazla veremem"

Münihli gençlerin Konsolosluk önünde yaptıkları pi-
jamalı eyleme SPD milletve-
kili Manfred Jena ve DGB
Gençlik Sekreteri Klaus
Dietrich de katıldı. Gençler
SPD milletvekili Jena ile kon-
solosluğa istemlerini içeren
bir dilekçe iletmek istediler.
Ancak konsolosluk Manfred
Jena'yı içeriye almadı, genç-
lerin dilekçesini de kabul et-
medi.

Bunun üzerine gençler di-
lekçelerini konsolosluğa iş-
takbine gelenlere yüksek
sesle okudu. Sorunları an-
lattı. Gençlerin pijamalı eyle-
mi ilgi ile karşılandı.

Güven Pamir gazetemiz
adına konsolosluğa gelenler-
le konuştu.

● Yazısı Sayfa 7'de

Fransa'da yabancılar yasa tasarısına karşı tepkiler büyüyor

Fransa'da yeni işbaşına gelen hükümet her alanda olduğu gibi yabancılar politika-
sı alanında da derinlemesine kısıtlamalara gidiyor. Yabancıların güvenliği tehdit
eden unsurlar olarak göstermeye çalışan hükümet, bu gerekçeyle yasal tüm koşulla-
rı yerine getirmelerine rağmen yabancıların sınırdan içeri sokmamayı, Fransa'da
ikamet edenleri de sınırdışı edebilmeyi amaçlıyor. Tepkilerin beklendiğinden çok
daha fazla olduğunu gören hükümet şimdilik politik göçmenlere yönelik tasarı-
larını gündemden aldı. Fransa'da hükümetlerin çözümlemeye yanaşmadığı sorun-
lardan kaçak işçiler, ve uzun yıllardır orada yaşayan yabancıların sorumlu tutul-
ması Le Pen gibi yabancı düşmanlarının işine yarıyor.

● Yazısı Sayfa 6'da

Destekleme kurslarına katılan yabancı öğrenciler büyük başarı kazandılar

Federal Almanya'nın Essen kentinde
20'nin üzerinde yabancı genç destek-
leme kursları sayesinde üniversite ve
denge meslek yüksek okullarına girme-
ye hak kazandı.

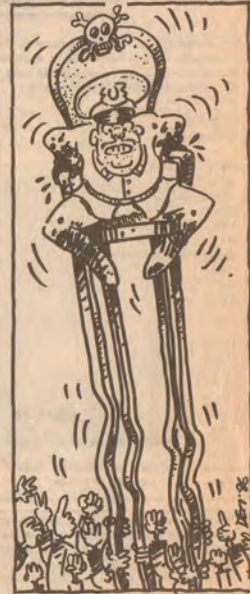
Gençlere lise öğrenimlerinde yar-
dımçı plan destekleme kurslarını Essen
Üniversitesi ve belediye ortaklaşa dü-
zenledi.

● Yazısı Sayfa 5'de

Ulusal Konferans Tezleri'nin ilkinde göçmen işçi sorunları tartışılıyor

Türkiye Komünist Par-
tisi bu yıl yapacağını açık-
ladığı Ulusal Konferans'
ta onaylamak üzere ge-
niş kesimlerin tartışması-
na sunduğu tezlerini ya-
yınladı. Tezlerin ilki Avru-
pa'daki göçmen işçilerin
sorunlarına yönelik.

● Yazısı Sayfa 7'de

VE VİNE SİLİ...

Asıl değişmesi gereken

Başta 1. sayfa

NATO ve ABD yetkilileri olan bir savaşta Türkiye'yi bir ileri karakol olarak değerlendireceklerini her fırsata tekrarlıyorlar. İncirlik'te, Erhaç'ta, Mürted'de, Balıkesir ve Eskişehir'de depolanan Amerika atom bombalarının Washington'ın emriyle kullanılmalarını açıklıyorlar.

MEMLEKETİNİ seven hiç kimse ulusal varlığımızı, herşeyimizi tehdit eden bu tehlike karşısında susamaz, susmamalı.

AMERİKALILARIN Türkiye'deki uzantıları tepemizde salıyan bu tehlikeyi halktan gizlemek için her hileye başvuruyorlar. Topraklarımızda depolanan atom bombaları Amerikan kongresinde konuşuluyor, tutanaklarda yayınlanıyor. Türk hükümeti ise bu bilgilerin "askeri sır" olduğunu ileri sürerek hiç bir açıklamaya yamamayıncı iddia ediyor. Bütün dünyanın bildiği gerçekler memleketin asil sahiplerinden gizleniyor. Atom bombalarıyla sansür, atom bombalarıyla Amerikan kolektifli elele gidiyor. Ulusal çıkarları NATO'nun çıkarları koyuluyor.

NASIL dünya çapında yeni bir düşünce tarzı bulmak zorundaysak Türkiye için de bu zorunludur. Barış, demokrasi ve ulusal egemenliğin yanı sıra ulusal fakat bugüne kadar biraraya gelememiş olan bütün güçlerin elbirliğiyle davranmasını nasıl sağlarız? Cevap bulunması gereken soru budur.

BU cevabı bulabilmek için eski alışkanlıklardan kurtulmak, meselelere çok daha geniş açıdan bakmak, yeni olanakları sezebilmek gerekiyor. ABD'nin elinde oyuncak olmayacak demokratik bir Türkiye dünya barışı için de büyük bir kazanım olacaktır.

RAMESSE ile Kataras'dan bu yana 3274 yıl geçti. Çok şey değişti. Fakat asıl büyük değişikliği gerçekleştirmek, savaşı bir dünya kurmak bizlere düşüyor.

Türkiye Postası

TEMSİLCİLERİMİZE ÖNEMLİ DUYURU

Posta kanalıyla gazetemize ödemede bulunan temsilcilerimizin veya abonelerimizin bundan böyle bu yolla ödeme yapamamaları önemli rica ederiz. Lütfen aşağıda yazacağımız banka hesabımıza ödeme yapınız.

Hesabın adı: Vereinigung für Volkerverständigung und Solidarität e.V.

Banka adı: Sparkasse Duisburg-Kaisersberg
BLZ: 350 500 00

Konto Numarası: 219-004090

SORUN CEVAP VERELİM

Geçen sayımızda, tüm Federal Almanya kapsamında geçerli olan Çocuk Yetiştirme Parası ve izni haklarından sözümüzü, konuyu ayrıntılı olarak irdelimistik. Aynı konunun devamı olan bu ikinci yazımızda ise, Baden Württemberg eyaletinde oturan okuyucularımızı ilgilendiren "Eyalet Çocuk Yetiştirme Parası'nın ne olduğunu açıklıyoruz.

Federal Çocuk Yetiştirme Parası, hiç bir ayırım yapmadan, Federal Almanya Cumhuriyeti'nde çalışan ve yaşayan ailelere tanındığı gibi, Baden-Württemberg eyaleti Çocuk Yetiştirme Parası sadece Almanlara ve Avrupa Birliği (EG) üyesi ülkelerden gelmiş ailelere tanınmaktadır. Diğer bir deyişle, Türk ve Yugoslav aileleri bu haktan yararlanamıyorlar.

Göçmen işçileri ve onların aile bireylerine hakları tanınmasında neredeyse her eyalet farklı uygulamaya yoruyor. Biri-

yorusunuz, yeni evlenen gençlerin eşlerini Türkiye'den Federal Almanya'ya getirebilmeleri için, nikâhtan sonra bir yıl beklemeleri öngörüldüğü halde, bu süre; Bavarya ve Baden-Württemberg eyaletlerinde 3 yıl olarak tutulmaktadır. İşte eyalet Çocuk Yetiştirme Parası'nın Türk ve Yugoslav ailelere kapalı tutulması da o tür haksız uygulamaların bir yenisidir.

Oysa sözkonusu aileler de, haktan yararlanlarındırı Alman ve EG aileleri gibi, vergilerini ve her türlü sosyal sigorta aidatlarını aynen ödemektedirler. Burası insa-

Eyalet Çocuk Yetiştirme Parası kime ödenir?

ni kara kara düşündüklerimizdir.

Bu konuda ayrıntılı bilgi almak isteyenler, Baden-Württemberg eyaleti; Çalışma, Sağlık, Aile ve Sosyal Düzen Bakanlığı tarafından yayınlanan "Hilfen für die Familie" adlı broşürü okumalarını tavsiye ederiz.

Gelecek sayılarımızda Emeklilik ve İşgörmelik (malullük) aylığı konularında yapılan değişiklikleri ele alacağız. Bilmek istediğiniz öteki konularda da mektuplarınızı bekliyoruz.

İsmail KAHRAMAN

Gazetemizin 86. sayısında, "Çocuk Yetiştirme Parası nedir?" başlıklı altıncı sayımların yazının döndürdü bölümünde yer alan bir yanlışlığı düzeltir, okuyucularımızdan özür dileriz. Söz-konusu cümlemin doğrusu şöyledir: "Kazançlarının yüksel oluşu nedeniyle; doğan çocuk 6. ve 12. ayları arasında, artık çocuk yetiştirme parası alma hakkını yitirmiş olan anababalar da bir yıl süreli çocuk yetiştirme iznine çıkmaya hak sahibidir."

OKUYUCU POSTASI

Türkiye Postası'nı güçlendirmek yaygınlaştırmak görevimizdir

Değerli arkadaşlarımız, her şeyden önce demokratik dava uğrunda vermekle olduğunuz uğraştan dolayı sizleri candan tebrik etmeyi kaçınılmaz bir ödev olarak belirtmek isterim. Şurası bugün en açık ve tartışılmaz bir gerçekçilik ki gazetemiz haber-ama gerçekten demokratik işçi sınıfını ilgilendiren ve güncel gerçeklerle ilgili haber-ayrısından saygın bir kaynak ve ayrıca sınıf bilincini yaygınlaştırmaya bakımından da müstesna bir öğretiler.

Yasadışı ülkenin çok uzak olması nedeniyle Türkiye Postası'nın okunmasını madde bir kültür olduğunuz düşünerek ona abone olmanız kapının ve elden ele, evden eve dolatılarak okumakta olan arkadaşlara kısaca şunu hatırlatmak isterim: Birçok Türkiye Postası'nı bizzat demokratik yayın organları katkısında bulunmak onların daha geniş olmaları daha ilginç kaliteyle demokratik işçi sınıfına

hizmet vermesine destek olmak demektir. Şurası da aynı bir gerçek olarak benimsenmeli ki verilen haberlerin çoğunluğu demokratik kitlelerin verdiği savaş sürecini, ayrıca yurdumuz ve dünyanın birçok ülkesinin sömürceci olan sinsi emperyalizm odaklarını cesaretle sergileyen birer referans niteliğindedir.

Kapitalist dünyanın yüküklüklerini taşıyan boyalı basınına karşı kendi gazetelerimizi güçlendirmek her ilerici demokratın sorumluluğu olduğu gibi si- nifimizin en etkin propagandistleri olan bu gazetelerle daha geniş kitlelere ulaştırmak da gene en kaçınılmaz görevimiz olmalıdır. Hiç bir fraksiyondan etkilen- si-krımayan Türkiye Postası ise her açıdan tüm bir sınıfın yayın organı olmaları namzet bir gazete- dir kınınsındayım.

Hasan Özen
Melbourne/Australya

Kürdistan'da zulüm var

OKUYUCU ŞİİRLERİNDEN SEÇMELER

Kağıt gemi

Bu gemi böyle nereye gider
Süleyman
bu, yelkeni çocuk yüreği
bu, yükü, yolcusu çocuk

hayalleri

bu, rüzgân umut yeli
nereye gider bu gemi?

Bu gemi Süleyman, bu gemi
bu, her santimetrekaresi
yeni öğretilmiş harfler demeti,
bu, sirenî hiç duyulmamış
bu, kus sesi

ya da en büyük bestecilerin
henüz yazılmamış
en görkemli yapıtlarından
birdenbire fıskıran büyüleyici
bir ezgi gibi,
bu bardaksı belki güneşten bir
parça

belki yeni açmış nar çiçeği

belki de okul suluboyalannın
kırması rengi,
nereye gider bu gemi?..

Açılır mı bu geminin önünde
Süleyman
çocuksu maceraların mavimsi
kaplanı,
sonsuz bir coşkunluğın içinde
bu gemi ak bulutlara yâncır mı,
çizer mi rotasını sevinç
limanına doğru,
aşar mı bu gemi Süleyman,
aşar mı
çevresini kuşatan yasak
duvarlarını?

Bu gemi Süleyman, bu gemi
bir gelecekünde mahallesinde
yalınayak, yan aç, eli yüzü kırılı
yer çömelmiş bir çocuğun

önünde
bir okul defterinden yitilmiş
bir sayfağk gövdesiyle
yüzüyor sınırdı
camurlu bir su birikintisi içinde.

Ne dersin Süleyman, bu gemi
bu, camurlu suda çocuk baharı,
bu, yoksulluğun görkemli
oyuncağı,
bu, yolcusu, yükü, yelkeni,
rüzgân

çocuk yüreğinin gizemli
varsılığı,
bu, dümeninde özlendiren
sürdürücüsü
bu gemi Süleyman, bu gemi
hani o kurnaya çalıştığımız
geleceğin işk imanına
ulaşır mı?..

Cengiz DOĞU

Bu gece...

Bu gece, derdi, kederi
Neşeyi eğlenciyi ve hatta
birazda macerayı, birarada
yasadık.
Tadına vardık, Sınırların ötesine
aşabilmeyi sevincini
istediğin zaman, istediğin gibi
"Sınır görürse
dayanamıyorum"
diyor bir Arkadaş
"Hemen O sınırı geçmek
istiyorum"

Olabilme isteği,
içimizde bir korku
Kapıların yüzümüze
Kapıların korkusu vardı.
Bu gece,
Zifiri karanlıkta yolculuk ettik.
Bu gece,
Bir Şehir Keşfettik.
Bu gece,
öğürsün dedik gönümüzde
Bu gece,
istiyorum"

Türkiye Postası

Atam Etili

Faşist rejimin yasal dayanakları sağlamlaştırılmak isteniyor

Düşünen insana tokat, kaçakçıya fiske

Prof. Dr. Sulhi Dönmezler Başkanlığında, Adalet Bakanlığı yetkilileri ve yargıclardan oluşan bir komisyon tarafından, Türk Ceza Yasası'nı değiştirme hazırlıkları sürdürülüyor. Eski İtalyan Ceza Yasası'ndan alınarak 1926 tarihinde kabul edilen Türk Ceza Kanunu'nda yapılmış tasarılan bu değişiklikler faşist rejimin yasal dayanakları sağlamlaştırılıyor.

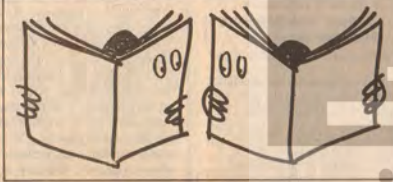
- Bu suçlar daha az cezaı gerektiriyor**
- Uyuşturucu madde kaçakçılığı
  - Irza geçme
  - Fuhuşa teşvik
  - Zimmet suç
  - Evrakta sahtekarlık
  - Kız kaçırma

altına alınırken, aynı tasarıda irza geçme, fuhuşa teşvik, zimmet, uyuşturucu madde kaçakçılığı, evrakta sahtekarlık, kız kaçırma, zina suçlarının karşılığı cezalarında indirim yapılmış öneriliyor. Bu yetime yormuş gibi hangi maddelerin

Sekreteri Yardımcısı Hızır Ekşi "Suç bile olmaksızın çıkarılması gereken konularda cezaların artırılması çabaları iktidardan demokratik olmaksızın uzak zihniyetin yansımasıdır" dedi.

Hızır Ekşi daha sonra şöyle konuştu, "Çağın gerisinde kalan ve faşist felsefenin ilkelerini taşıyan ceza yasamızı daha da ağırlaştırmak Türk halkına karşı saygısızlıkların en büyüğüdür. Ceza Yasası'nın bugünkü durumuyla bir rahatsızlık kaynağı oluşturduğu tartışılmaz bir gerçektir. Korku yaratarak demokrasiyi perçemleştirmek, gereğinden ağır cezalar getirilerek düzenlemeler yapmak sosyal barışa ve huzura hiç bir zaman yararlı olamamıştır. Ağır cezalar yoluyla halkı siyasetten soyutlamak siyasal katılım hakkına ters düşüyor, özgürlükçü demokrasi ilkeleriyle bağdaşmadığı gibi, böyle bir çalışmanın Türk halkına beka ve güven veremeyeceği açıktır."

DSP Genel Sekreteri Nuri Korkmaz "Türkçe'de baz kabul edilen siyasal rejim zaten Türk halkına bir anlamda zorla dayatılmış bir

uyuşturucu madde sayılacağı "bu tasarı gereği Bakanlar Kurulu tarafından tebliğ edilecek", yani değiştirilmesini, Evren Erzurum gezisinde halka Kuran'dan ayetler okuyor.

rejimdir. Bunun üzerine bina ediyorsanız ceza yasalarını, artık bu ülkede o zaman ne demokrasi, ne siyaset, ne özgürlükler eser kalabilir" dedi.

Üstte seminare katılanlar, altta Avrupalı parlamenterler.

Avrupalı parlamenterlerin Türkiye semineri

Avrupa Konseyi Parlamenterler Meclisi, sosyalist gruba mensup parlamenterlerin İstanbul'da düzenlediği bir seminerde Türkiye tartışıldı.

Seminerde Türkiye'den M. Dikerdem, R. İsvan, A. Baştürk, A. Güven, Ali Sirmen, E. İnönü, A. Gökten, Gürkan, C. Canver ve Ahmet İsvan katıldılar.

Toplantıda konuşan SHP lideri İnönü "SHP seçilerek seçimi kazandı, bu anayasa değişikliği" dedi. DİSK Genel Başkanı A. Baştürk konuşmasında "Demokrasinin evrensel ölçütleri vardır, Türkiye'nin

de bu ölçülerden ne kadar uzakta olduğu ortadadır. Demokrasi yolunda epey mesafe alınmıştır savı benî tatmin etmemektedir" dedi. Temel hak ve özgürlüklerin başında gelen düşünce özgürlüğüne getirilen yasakların artarak sürdüğünü belirten Baştürk "Siyasi yasaklar ve baskılar sürdükçe, demokrasiye nasıl geçileceğinin üzerinde durulması gerektiğini" söyledi.

Barış Derneği Başkanı M. Dikerdem "Buradaki konuşmam nedeniyle mahkemeye hesap sorulup sorulmayacağından emin değilim" dedi. Barış Derneği üyelerinden R.

İsvan "Türkiye gerçek demokrasi örgütleri ve Avrupa sendikaları da ortak bir açıklama yaparak 'Türkiye'de demokrasi, insan hakları ve sendikal hakların tam olarak yeniden tanınması için' çağrıda bulundular."

Yazar A. Nesin yaptığı konuşmada "Türkiye'nin askeri gelişime ve mali sorunlarının yabancılardan nemetinde olduğunu" belirtti. Nesin "Türkiye'de 3 yıl boyunca seçilmiş insanlar iktidarda kalsın ve bunun değiştirilmesi sağlanacak, dünyada böyle demokrasi yoktur" dedi.

Toplantıda çeşitli uluslararası örgütler ve Avrupa sendikaları da ortak bir açıklama yaparak "Türkiye'de demokrasi, insan hakları ve sendikal hakların tam olarak yeniden tanınması için" çağrıda bulundular.

Katılanların cesareti çıkışları yanında, kanımızca, Türkiye'de işkence görenlerin, işkencelere bizzat tanık olanların katılması sağlanabiliyorsa, seminer daha geniş anlam kazanır, Avrupalı parlamenterler Türkiye'de politik tutuklulara yapılan uygulamalara daha yakından şahit olurlardı.

Ara seçimler eylülde yapılacak

"Demek ki, ara seçimleri daha sonra yapacağımızı tahmin ediyorlardı, biraz sürpriz oldu. Basın da yakından bilir. Ben sürpriz yapmayı severim. Onlar da artık, bu sene ara seçim yok diye bahse giriyorlardı. Bir sürpriz yapıp ara seçimi erken almış..."

Türkiye'de aylardır süren seçim tartışmaları, 28 Eylül'de yukarıda belirtildiği gibi, ANAP'ın önerisi doğrultusunda Türkiye Büyük Millet Meclisi'nde kabul edilerek yeni bir beraat kazandı. 28 Eylül 1986 tari-

KISA... KISA...

9 idam kararı daha onaylandı

Askeri Yargıtay 2. Dairesi Uşak olayları (DEV-YOL) davasında verilen 9 idam kararı onaylandı. İdam kararını keskinleşen sanıkların isimleri Uğur

Thbarcıları kollayan yasa bu tasarıyla ceza yasasında kurumsallaştırılıyor. Demokrasiyi olmasa olmasa koşulu olan düşünün, inanç ve örgütlenebilir yönlere her türlü eylem en ağır cezalarla müeyyide

Alp Arslan Türkeş

Hasan Fehmi Güneş

Adana MHP davasında bir itiraf daha

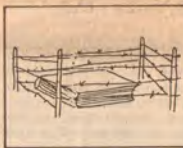
Adana 4. Kolordu Komutanlığı 1 Numaralı Askeri Mahkemesi'nde görülen Adana MHP davasında, sanıklardan Osman Engin'in bir süre önce işleri cesede mahkemeye verdiği itirafın okundu.

Osman Engin itirafında, "Ülkücü Gençlik Derneği (ÜGD) kapatıldıktan sonra MHP ile bağlantısını kesmedim. MHP'nin binasının bir köşesinde MHP gençlik kolun paranası altında illegal çalışmaları başladı. Sanıklardan İrfan Türel bana şunları anlattı: Alp Arslan Türkeş, inatlı erinin öldürülmesine çok üzülür. O kadar öldürülecek kişi varken asker mi öldürülür diye kızdı. Türkiye zamanın işleri bakanlarından Hasan Fehmi Güneş'in öldürülmesi için emir vermiş, ancak sonra bu emirden vazgeçmiş.

Mahallede kimin komünist olduğunu tespit ederdik. Tespitlerimizi ÜGD'ye bildirirdik. O da MHP'ye bildirirdi ve MHP'nin binasında kimin öldürüleceği, kimin yaralanacağı konusunda emirler çıkar, kim görevlendirilirse o, bu işi halleder. Ben beki Bektaş'ın öldürülmesi Necip Baycı, Bayram Aydın ile birlikte beş kişinin ölümüne sonuçlanan Bekirîyî kahvehanesi tarama olayına katıştım. Enniyet Müdürlüğü Cevat Yurdakul'un öldürülmesini, Orman Birleşikleri bana söylüyor. Kendisi o olayda bulunmuştu.

Bana emir merkeze geldi, Adana verirdi. Ülkücü olarak bilinen bir manufaktura vardı. Bu öldürüldü. Ben bu olaydan şüphelendim, sonrasında Adnan Tay 'Manufaktura'ya davam dönmüştü, onun için bir öldürdük. Hatta cenazesini de biz kaldırdık ve mevlit okuttuk" dedi. Ama kimlerin öldürüldüğüne dair isim vermedi." dedi.

siyaset, ne örgütlükten esker kala-bilir" dedi.

Korkmaz daha sonra çağın gerisinde bir yaklaşımla ceza yaptırımı için çeren bir ceza tasarımsı Türk halkının kolay kolay kabul edemeyeceğini vurguladı.

52 milyonluk Jaguar

Turgut Özal'ın kızı Zeynep Ekren ve damadı Asım Ekren'e Jaguar marka otomobilleri Türkiye müessesili Zeki Küçükberber'in 52 milyon değerinde Jaguar marka arabaya hediye ettiği ortaya çıktı.

Güneş gazetesinde haberin çıkması üzerine gazeteciler Turgut Özal'a görüşmeye çalıştılar. Ancak Başbakan Özal bütün gazetecileri yanından kovdu. Koruma polisleri tarafından gazeteciler Özal'ın yanından uzaklaştırıldı. Olayın geniş çevrelerde duyulması üzerine Zeynep ve Asım Ekren çifti arabayı kabul etmediklerini söylediler ve geçici plaka taktı, dükkanlarının arkasında duran, bir-iki tur attıkları 52 milyonluk arabayı iade ettiler.

52 milyonluk hediyenin Özal ailesine sevgisinin ve saygısının bir göstergesi olduğunu söyleyen Zeki Küçükberber'in bu hediyeye ile Zeynep Ekren'den ne beklediği sonrakı günlerde ortaya çıktı. Zeki Küçükberber, Tarabya sınırlarında Jaguar servis istasyonunu belediyeyle ait bir araziye işi emiş. Kaçak yapı olan bu istasyon hakkında İstanbul Anakent Belediye Başkanı Bedrettin Dalan için karar çıkmış. 52 milyonluk Jaguar Küçükberber'in, Zeynep Ekren'in Dalan'ı etkileyerek işini kararını durdurması için küçük bir hediyesiydi.

Olayın tüm çıplaklığıyla ortaya çıkmasından sonra, "siyasi bir komplota/kurban" girişimi söyleyen Zeynep Özal ve ailesi olayı nasil örtbas edeceklerini şaşırdılar.

Türkiye'de ayatlar süren seçim tartışmaları, Özal'ın dayukarda belirlenmiş gibi, ANAP'ın önerisi doğrultusunda Türkiye Büyük Millet Meclisi'nde kabul edilerek yeni bir boyut kazandı. 28 Eylül 1986 tarihinde yapılması kararlaştırılan ara seçimlere 10 ilde 11 milletvekili için 11 parti yarışacak. Milletvekilleri adayları 6 Ağustos'ta karar belirlenmesi ve partiler aday listelerini 9 Ağustos'a kadar Yüksek Seçim Kurulu'na vermek zorunda. Genel seçim kurallarına göre oldukça önemli değişiklikler içeren yasa tasarısı 1986 ara seçimleri için ANAP tarafından özel olarak hazırlandı. Buna göre; partiler ara

"Dünyanın en büyük gösterisi"

seçimlere hiç bir ön koşul aranmadıkla katılacaklar. Böylece seçim kanununa göre seçime girecek partinin mecliste grup kurması ya da 45 ilde örgütlenmiş olması koşulu bu seçim için kaldırılmış her siyasi partinin seçimlere girmesi sağlanmış olacak. Ancak seçime katılacak partiler televizyon ve radyo paralı ya da parasız propaganda yapamayacaklar. Radyo ve

televizyonda haber bültenlerinde ise sadece Mecliste grubu bulunan partiler yer alabilecek. Buna karşılık televizyonda Özal'ın hükümeti yaptıklarını anlatıldığı "İcratın İçinden" programı devam ettiğinden ANAP dolaylı olarak bu yayın propagandası olanağından yararlanmış olacak.

Ara seçimlerin yine özel bir yasa göre milletvekili olarak adaylığını koyan ve seçilmeyen devlet memurları da eski görevlerine dönmeyecekler. Yeni yasadaki bu değişikliğe, bir süredir sık sık milletvekili seçilmek istediklerini dile getiren bazı üst düzeydeki devlet memurları sebep olduğu söyleniyor. Özellikle ANAP'ın Hazine ve Dış Ticaret Müsteşarı Ekrem Pekdemir'in Başbakanlık Müsteşarı Hasan Cemal Güzel ve Başbakanlık Başdanışmanı Adnan Kahveci'nin adı, bu kendini güveneye alan devlet memurları arasında geçiyor.

ANAP'ın sadece bu seçimlerde geçerli olacak yasa tasarımsına göre seçim günü 21 yaşını doldurmuş olanlar da oy kullanabilecekler.

Avrupa İnsan Hakları Komisyonu'nda ikinci rapor

Fransa, Hollanda, Danimarka, Norveç ve İsveç'in 1982 yılında Türkiye'de insan hakları ihalleriyle ilgili Avrupa İnsan Hakları Komisyonu'na yaptıkları başvurusu, 1985 Aralık'ta dostane çözüm ile geri çekilmelerinden sonra varılan anlaşma gereği, Türk hükümetinin 1987 Şubatında karar İnsan Hakları Komisyonu'na Türkiye'de insan hakları ile ilgili bir rapor vermesi kabul edilmiştir. 1. Şubat 1986'da, ikinci 1 Temmuz'da Strasbourg'da İnsan Hakları Komisyonu'na teslim edildi. Özal hükümeti raporunun Türkiye'de insan hakları ile ilgili neter içerdik gizli tutulurken, geçitli demokratik kitle örgütlerinin yöneticilerinden oluşan 42 kişilik bir ekip Türk hükümetinin raporuna karşı, bir rapor sundu.

İnsan Hakları Komisyonu dışında başvurucu beş bukenin hükümet başkanlarını da şaşırdı

"karşı rapor" ekleri ile birlikte toplam 100 sayfa geçiyor. Türkiye Maden-İŞ Sendikası Genel Başkanı Mehmet Karaca'nın bir mektubu ile sunulan rapor ve eklerinde, birinci raporun verildiği Şubat 1986'dan bu yana gelişen insan hakları ihalleri belgeleri yer alıyor. Ek olarak da işkence olaylarına ilişkin bir belge ile 12 Eylül sonrası rejimin yasal kurumsallaşması ilişkin bir bilim adamların çalışmasından derlenmiş bir rapor ve infaz yasasına ilişkin bir inceleme yer alıyor.

42 kişi adına sunulan raporda DISK Yürütme Kurulu üyesi Kemal Daysal, DISK'e bağlı TÜRKİYE MADEN-İŞ, BANK-SEN, PETKİM-İŞ, GENEL-İŞ, GIDA-İŞ, YENİ HABER-İŞ sendikalarının yöneticileri ile İM-DEİR, TÜTED, TRT-DEİR, İKD, İGD demoklerin yöneticileri, kimi gazeteci ve kişiler yer alıyor.

Askeri Yargıtay 2. Dairesi Uyak olayları (DEV-YOL) davasında verilen 9 idam kararını onayladı. İdam kararını veren sanıkların isimleri Uğur Sümer, Süleyman Oktay, Avni Yılmaz, Ahmet Acırtır, Orhan Sağcan, Osman Zeybek ve Oktay Alan.

44 öğretmen cezalandırıldı

Erzurum Sıkıyönetim Komutanlığı 1 Numaralı Askeri Mahkemesi'nde yargılanan 44 öğretmenin 36'sı 2 ay hapis ve 1500 TL para cezasına çarptırılarak 8 öğretmene de 3 ay süre ile meslektan uzaklaştırma cezası verildi.

Cezalandırılan öğretmenler 24 Aralık 1979 yılında, faşist saldırıları karşı can güvenliği isteminde bulunmuşlar, bu sebeple dersleri boykot etmişlerdi.

Halkevleri'nin açılması için başvuruldu

12 Eylül 1980'den sonra çalışmalar durdurulan kapıları mühürlenerek kayımlara teslim edilen Halkevleri hakkında da dava açılmıştı. Yapılan yargılama sonucunda Halkevleri'nin kapatılmasına ilişkin istem reddedildi.

Halkevleri Yönetim Kurulu geçtiğimiz günlerde Ahmet Yıldız Başkanlığı'nda toplandı. Toplantıda Halkevlerinin yeniden açılması ve çalışmalarını sürdürmesi amacıyla kayımlıya başvurulması kararlaştırıldı. Daha sonra hazırlanan istem dilekçesi eski Halkevleri Genel Başkanı Ahmet Yıldız, Halkevleri Genel Kurulu Başkanı TIP senatörü Niyazi Ağarlı ve Halkevleri Yönetim Kurulu üyelerinin de imzalarını taşıyan dilekçe kayımlıya verildi.

İkel bir intikam duygusu tatminidir. Kutsal olan 'haya' kavramına ters düşer. Bu nedenle gelişim olan toplumlar idam cezasını yasalarından çıkarmaktadırlar. Hakimlik mesleğinin temel ahlak kurallarından birincisi insanları yasamak olduğuna göre, hakimlerin de hayatı sona erdirecek olan her eyleme karşı olmasındır.

2- Yürürlükteki yasalarımız hakimlere, idam cezasının uygulanmasında görev vermektedir. Bu konuyu tartışan meslek kurullarının görüşü ve uygulamasını tip meslek ahlakına aykırı olduğudur. Hakim bir öldürme işlemine yeralamalı ve bir ölümlü olgusunu 'izin vereni' ve sonuncu pasif bir bekleyicisi durumunda olmamalıdır. Dünya Tabipler Birliği de 1981 yılında top-

lanıdır. Türkiye de bu çağrıyla yapan doktorlar hakkında alelacele Adalet Bakanı Nefat Eldem tarafından suç duyurusunda bulunuluyor ve süratle soruşturma açılıyor.

TTB-MK (Türk Tabipler Birliği Merkez Konseyi) üyeleri, Prof. Dr. Nusret Fişek, Prof. Dr. Atalay Yürükoğlu, Doç. Dr. Nevzat Erem, Doç. Dr. Haluk Özbay, Dr. Rıpp Çam ve Doç. Dr. Hüsnü Çuhadar, idam cezasının kaldırılması isteyecek görevlerinin dışında çıkartılan gerekçesiyle, 23 Aralık 1985 günü "sanki" olarak yargı önüne çıkıyorlar.

Davayı açan Cumhuriyet Savcısı Yardımcısı Hayri Tayhan, TTB-MK üyelerinin görevlerinden alınarak yerine yenilerinin seçilmesini ve ayrıca Demekler Yasasına aykırı davranışlarından dolayı ce-

zalandırılmalarını istiyor. İdam cezasının kaldırılmasını isteyen doktorlar için iki yıl hapis ve Türk Tabipler Birliği'nin kapatılmasını talebiyle süreyi durusmaları. Ülkemizin bu değerli doktorlarını, yine ülkemizin değerli hukuklarını savunmaktadır. Muammer Aksoy, Faruk Erem, Halit Çelenk, Ahmet Tahtakılıç, Önder Sav...

TTB Başkanı Prof. Dr. Nusret Fişek sık sık mevkîinden savunmasını yapıyor. Sözle "Kırk sekiz yıldır hakimlik yapıyorum" diye giriyor. Ve şunları söylüyor: "Elli yıllık meslek hayatımda hasta bakmadım. Türk insanının hayatına kalma ve sağlıklı yaşam hakkından yararlanmaması için uzman tıbbi düzeyde sağlık yöneticisi ve üniversite hocası olarak uğraş verdim. İnsanların hayatına kalma hakla-

"Elli dört yıl önce Tabiyye'ye girenken, kırk sekiz yıl önce hakim plakanın, yamam yüzölçümüne Türkiye'de insanların hayatına kalma haklarını savunduğum için yargılanacağımı söyledilerdi belki inanmazdım. İnsanlar bile, hiç reddetmedim yine hakim olur, yine aynı şeyi yapıyorum." sözleriyle ise diktatörlüğün güdümündeki yargıyı yargılamaktadır.

Doktorlarla uluslararası dayanışma yükseliyor

Avrupa'daki, 12 Eylül faşizminin saldırganlığı uğrattığı demokrasi güçleriyle dayanışma, doktorlar davasında da hemen başlarken geçiyor. Yurtdışında yaşamak zorunda bırakılmış doktorların başta olmak üzere ölümlü ceza-

lar Avrupa'daki insanlarımız için girişimde bulunmanın hâli olanaksız bulunmasından duyulan kaygıyı dile getirerek, TTB-MK hakkındaki soruşturmanın durdurulmasını ya da uyarı bir ülkenin onuruna yakışmayan ve bu yargılamaya yol açan yasaların kaldırılmasını istiyor.

Merkez Konseyi üyesi onurlu ve kararlı doktorlarımız tutumlarının, ülkemizin en güçlü avukatlarının savunmaları ve uluslararası dayanışma sonucunda bu dava büyük olasılıkla beraatla sonuçlanacaktır. Ne ki, bu dava da, Barış Derneği davası, Aydınlar Dilekçesi davası ve diğerleri gibi insan haklarına faşizmin saldırısı olarak tarihe geçecek. İnsanlık suçunu bütün cezası kaldırılınca kadar da demokrasi güçlerinin mücadelesi sürecektir.

Ülkedeki toplumsal siyasal oluşumun bir keskinleştiğinden Avrupa'daki insanlarımız arasında da değişik görüşlere ve politik anlayışlara ve farklı inançlara sahip olmaları doğaldır. Bu nesnel bir gerçekliktir. Ama bir başka gerçek daha vardır ki o da üzerinde yaşadığımız şu gezegeni bir anda yok edecek nükleer savaş tehlikesidir. Bu ikinci gerçek öylesine katı ve somut ki ötekini bir anda ikinci plana itiyor ve öncelliği bari savunmaya bırakıyor.

Burada doğal olmayan, bu gerçeği görmeyerek, varolan ayrışmaları öne çıkarmak ve barış için birlikteliğin olanağını aramamak olduğu kanısındayım.

Türkiye Barış Komitesi'nin 12 Eylül öncesi yapısal oluşumunun varlığı deneyim ve günümüzde daha da geleneğe yükselen barış istemlerinin varlığı bu doğal olmanın aşma- da gerçek bir umut işi ve yol gösterici olmaktadır.

Bu saptamayla diyorum ki, öncelikle barışta, gelecek ellerimizdedir.

Dipnot: Türkiye Barış Komitesi Genel Sekreteri Enis Coşkun, Uluslararası Barış Yılı Dünya Kongresi Hazırlık Komitesi'nde, bu kongrenin çağrıcıları arasında bulunmaktadır. Türkiye Postası

Güney Afrika ırkçı rejimi protesto ediliyor

Gençlik Festivali'nde IGD standı

Mandela'ya özgürlük

Fransız Genç Komünistler'in 31 Mayıs - 1 Haziran'da, "Mandela'ya Özgürlük" belgisi altında düzenlenen gençlik festivaline Türkiye ilercisi gençliği adına IGD katıldı.

Her yıl geleneksel olarak yapılmakta olan festivalin, bu yıl ana konusunu "Nelson Mandela" idi. Güney Afrika ulusal kurtuluş hareketinin özgürlük sembolü haline gelen Nelson Mandela'nın afişleri bir ay önceden Paris sokaklarını süslüyordu.

Festival öncesinde hazırlık çalışmalarını sürdüren Türkiye gençler IGD standında, uluslararası gençlik örgütlerinin arasında yerlerini aldılar.

Festival boyunca Türkiye 10 örgütün Fransa çapında, Türkiye'de işkenceler, idamlar ve Kürt halkı üzerindeki baskıların protesto eden imza kampanyası çerçevesinde bin aşkın imza toplandı. IGD'yi tanıtan broşürler ve bildiriler dağıtıldı. Festivalde Türkiye'yi ve Türkiye gençliğini tanıtan bir konuşma da yapıldı.

Festivalin ikinci gününde çeşitli ülkelerden demokratik gençlik hareketlerinin katıldığı yaklaşık 50 bin kişilik bir gösteri yürüyüşü yapıldı. Türkiye gençler de bu yürüyüşte aktif olarak katıldılar.

Kopenhag'da yapılan mitingde ANC temsilcisi bilgi verdi

23 Haziran'da Kopenhag'ın Kultor meydanında Güney Afrika'ya protesto mitingi düzenlendi. Güney Afrika dayanışma komitesi, sosyal demokratlar, Danimarka Komünist Partisi, komünist ve sosyal demokrat gençlik örgütleri, sol sosyalistler, Sosyalist Halk Partisi, pedagoğlar sendikası ve öğretmenler sendikası arasında ortaklaşa düzenlenen mitingde aralarında Danimarka Türkiye İşçiler Birliği de olmak üzere görünen işçi örgütü üyeleri katıldı.

1500 kişinin katıldığı mitingde konuşan Afrika Ulusal Kongresi'nin (ANC) temsilcisi, siyasetinin uyguladığı sıkı sansür nedeniyle fazla bilip veremeyeceğini söyledi. Mitingde yerel basın bin sansürü, yazmadıkları haberlerle ilgili kısımları boş olarak basıp, protesto etdiklerini belirtti. Son 10 ayda Güney Afrika'da 20 bin kişinin hayatını kaybettiğini belirten temsilci tüm Batı Avrupa ülkelerini Güney Afrika'da yaptırım uygulamaya çağırdı. Halen Güney Afrika ile ticaret devam eden ve orada yatırımlar bulunan iki Danimarka

Mitingde ANC temsilcisi konuşurken.

firmasının da bu ticareti derhal kesmelerini ve hükümetin de önlemler almaması istedi. Sıyahlara birlikte mücadele eden pek çok beşyazın da olduğuna söyleyen temsilci konuşmasını, "Biz biliyoruz, Nelson Mandela'nın serbest kalacağı günler yakındır" diyerek bitirildiğinde mitingde katan herkes onlarla birlikte haykırıyordu.

Mitingi düzenleyen örgütlerin hazırladıkları ve mitin sırasında üyeliğiyle kabul edilen orijinal mezin parlamentoya verilecek. Bu belge de Güney Afrika ile olan tüm ticari ilişkilerin kesilmesi, yargıların durdurulması, ırkçı rejime karşı çarpışan siyah ve beyaz halkın desteklenmesi istemleri yer alıyor.

Güney Afrika'da çocuk: Terör altında bir yaşam

Sosyal Demokrat İşçi Partisi milletvekili Hans-Göran Franck.

Sol Komünist Partisi milletvekili Oswald Söderquist

İşçiler'ten başanlı bir dayanışma girişi

Bundan önceki sayılarımızda "Türkiye'de İnsan Hakları ve Demokrasi İçin İşçiler Dayanışma Komitesi"nin girişimi ile hazırlanan bir protesto mektubunun Başbakan Turgut Özal'a gönderilme üzere İşçiler parlamentosuna imzaya açıldığını duyurmuştuk. Ayrıca İşçiler Dayanışma Komitesi üyelerinden DISK Yönetim Kurulu Üyesi ve Maden-İş Genel Başkanvekili Ekrem Aydın ve İM-DER Genel Başkanı Ahmet Erol ile bu girişimleri üzerine bir söyleşi yayınlamıştık.

İşçiler'ten başlatılan bu dayanışma girişimi başarıyla sonuçlandı. Geçtiğimiz ayın sonunda İşçiler parlamentosundaki değişik partilere mensup 14 milletvekili demokratik hak ve özgürlüklerin yeniden sağlanması yolunda 11 maddede toplanan taleplerini içeren mektubu Başbakan Turgut Özal'a gönderdiler. Söz konusu mezin imzalamayan milletvekilleri, Mona Sahlin, Evert Svensson, Alexander Christopoulos, Oswald Söderquist, Viola Claesson, Rune Backlund, Rune Thoren, Ma J-Lis Löw, Pär Granstedt, Jan Bergqvist, Lars Ulander, Hans-Göran Franck, Karl-Erik Persson ve Gunnel Jonäng'dir.

Mektup ayrıca SHP Genel Merkezi'ne, Türkiye Barolar Birliği'ne, Türk Tabipler Birliği'ne, Çağdaş Gazeteciler Derneği'ne, basına ve bazı milletvekillerine de gönderildi.

Essen'de yabancı gençlerin lisedeki büyük başarısı

9 Temmuz günü Essen Üniversitesi'nde yapılan bir törenle destekleme kurslarına katılan 20 kadar yabancı gençlerin olgunluk sınavını başarıyla vermeleri kutlandı. Lise öğrenimi gören yabancı gençlerin oranı yüzde 2-4 arasında çeşitli ders yıllarında değişiklik gösterirken, Essen'de üniversite ve belediyenin birlikte çalışması sonucu ortaya çıkan destekleme kursları sayesinde hem bu oran arttı, hem de lise öğrenimi gören gençlerin başlanılan önceden tahmin edilemeyecek kadar yüksek oldu. Yabancı öğrencilerin okullardaki başarılarının zeka veya çalışkanlık farkından kaynaklanmadığı gerçeğinden yola çıkan eğitim-bilimciler Essen Üniversitesi'nde düzenlenen destekleme kurslarıyla yabancı öğrencilerin Alman okullarındaki öğrenime hazırlanmalarına önyak oldular.

Belediye ve üniversite tarafından maddi kaynaklarla desteklenen bu destekleme önlemlerinde öğrencilerin kendi dilleri gözetilmediğinden ikinci dilleri olan Almanca'da gelişmeleri ve bu dil öğreniminde kullanan yöntemlerini öğrenmeleri sağlandı. Kurslar Prof. Karl Bunting, Prof. Ursula Boos-Nünning ve Prof. Johannes Meyer-Ingerssen gibi tanınmış eğitim-bilimciler tarafından hazırlandı. Essen Üniversitesi'nde yapılan törenle üniversitenin dil ve edebiyat kürsüsü profesörü Bunting, göç araştırması ve ikinci dil öğretimi yöntemleri enstitüsünden Bayan Profesör. Boos-Nünning ve diploma alanlar adına bir öğrenci, konuşma yaptı. Daha sonra birlikte Türk yemekleri yendi ve Yunan çocuk folklorü Nedim Hazar ve Geo Schaller'in sunduğu iki dilde şarkılar izlendi.

Gazetimiz redaktörleri Berin Uyar ve Erhan Özçelik törene katıldılar ve başarılı öğrenciler, öğretmenler ve velilerle görüştüler.

Türkiye Postası: Sayın Prof. Bunting sizce Essen'de elde edilen bu başarı destekleme önlemlerinin tüm Federal Almanya çapında yaygınlaştırılmasının gerekli olduğunu kanıtlıyor mu?

Prof. Karl Bunting: Gerçekten de bizim amacımız uygun bir model geliştirmekti. Model geliştirmek demek, başka yerlerde de uygulanabilecek şeyleri yapmak demektir. Burada elde ettiğimiz deneyimleri herkesin hizmetine sunacağız. Bu çalışmalarımızı ki açıldan değerlenirdi, bir modelin yarar var. Birincisi böyle bir modelin uygulanabilir olduğunu gösterebilmek, ikinci ise doğrudan doğruya edemediğimiz öğrencilere kurslara katıldıkları başarılı olabileceklerini anlatabilmek.

Türkiye Postası: Sayın Prof. Boos-Nünning siz bu projenin üstlendiğiniz açıdan dansmanlığı'nı işlettiğiniz, sizin izlenimleriniz nelerdir?

Prof. Boos-Nünning: Öyle sanıyorum ki, gerek bugünkü tören ve gerekse ortaya koyduğumuz sayılar Essen Üniversitesi'nin belediye, birlikte yürüttüğü, örnek çalışmaların önemli bir görevi yerine getirdiğini, yeterince, kay-

"Bu başarıyı nasıl kazandınız?" "Peş kolay olmadı. Eğer yarın dersleri olmasaydı, başaracağımı his sanıyordum. Olgunluk sınavını 4 senede verdim, üniversiteye de bilgisayar dalında devam etmek istiyordum."

"Üniversitede okumak isteyen gençlere önerilerin var mı?"

"Bu yarım dersleri çok yararı, geleceğin olsun. O dersler olmasaydı biz birşey yapamazdık. Ama ne çok ki bir çok şehirden bu yarım dersleri çok. Her şehirden olsaydı, mutlaka daha çok sayıda Türk genç bu olgunluk imtihanlarını başarıyorlardı."

"Siz Gymnasium'da (lise dengi okulu) kaç kişi başarılı oldunuz?" "Biz okullarda 6 kişiydik. Hepimiz yardımcı derslere devam ettik. Hepimiz başarılı. Onun için de ayrıca mutluyuz"

Meral Çetinkaya

"Olgunluk sınavını başarımda neler etken oldu?"

"Yardımcı dersler olmasaydı, başarılı olamazdım. 21 yaşımdayım ve 13 yıldır Almanya'dayım. Ama yine de Almanca

çöğim. Kabul ettiğim yer uzak olursa ne olacak? Her gün 40-50 kilometre yol gitem ki. Yurtlarda ya da birkaç arkadaşla bir evde yaşamayı tercih ederim tabii."

Naci Akça

"Siz herhalde olgunluk sınavı veren çocukların birinin basıncınız? Durgunluğınızı aktarırsınız?"

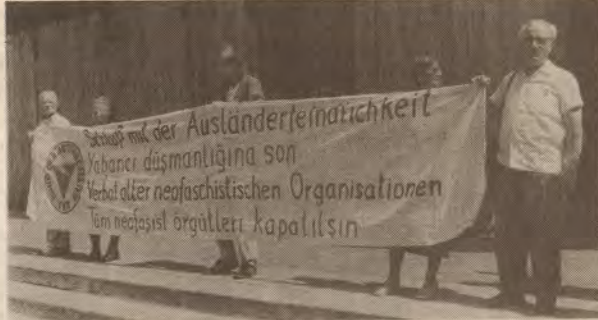
"Evet... Çocuklarımızın bugünü gördüğümüz için çok mutluyuz. Ama bu günleri görmek de pek kolay olmadı."

"Çocuğunuza nasıl yardımcı oldunuz?"

"Çocuklar çok zor koşullarda ağır çalışmalarından geçtiler. Biz onlara yardımcı olduk. Maddi ve manevi yönden. Ama bu başarıda daha ziyade, yabancı dostu Alman grupları, ya da idealist Almanlar diyebiliriz, onların büyük katkıları oldu."

"Kızınız nerede doğdu?"

"Türkiye'de doğdu. İlk ve ortaokulu orada okudu. 1980'de Türkiye'deki terör ortamından etkilenerek buraya geldik. Gymnasium'a başladık. Hiç ta-

Eyalet Mahkemesi önünde yapılan protesto gösterisinden.

Avcı'nın katili dazlaklar korunuyor

Geçtiğimiz yılın aralık ayında Hamburg'da "dazlaklar" tarafından katledilen Ramazan Avcı ile ilgili dava, sanıklara 1 ile 10 yıl arasında hapis cezası verilmesiyle sonuçlandı. Karar, mahkeme salıverme dördüncü demokratikler protesto edildi.

Hunharca işlenen bu cinayete verilen cezanın azlığı yanında, duruşma hakimliği Petersen'in karar gerekçesini basite indirgemesi demokratik kamuoyunda çok tesiri yarattı. Avcı'yı katillerinin neozazi oldukları bilinmesinden rahatsız, duruşmanın başından itibaren öldürme olgusuna yabancı düşmanlığı ve FAC'de yabancılara karşı uygulanan politikanın rolünü gördü. eden hakim, karar gerekçesinde, "Olayın basit bir öldürme olayı olduğunu, politik nedenler ve yabancı düşmanlığından kaynaklanmadığını" açıkladı.

Bunlarla da yetinmeyen Petersen, Avcı'nın kardeşlerini, olayı baştan beri izleyen Hamburglu demokratlar ve Avcı'nın avukatını "Olayı polizeye ederek, politik bir şov durumuna getirmek istemekle" suçladı.

FAP'ı yasaklamayı düşünmüyormuş!

Federal İçişleri Bakanı Zimmermann, Kuzey Ren Vestfalya eyaleti (NRW) İçişleri Bakanı H.Schoor'un farisist FAP partisinin yasaklanması ile ilgili önerisini reddetti.

Zimmermann Bakanlık Sözcüsü Burt Knappe'yle yaptığı açıklamada, böyle bir yasaklamayı düşünmediğini, kurulduğuna yasaklanması konusunda görüş belirtmemesini söyledi.

IG-Metall hukuk yardımı yapıyor

IG-Metall sendikası, eş ve çocukları FAC dışında olup, yeni vergi karnelerinde "be-kâr" muamelesi gören işçilere, bu duruma itiraz için açacakları davalarda hukuk, avukat yardımı yapıyor.

IG-Metall'in kasnısına göre FAC hükümetinin yürürlüğe soktuğu yeni vergi yasası, anayasanın "Ayrımcılığı yasaklayan 3. ve allenin korunmasını içeren 6. maddesine aykırı."

Sendikanın Genel Merkez Yabancılar ve Sosyal İşler Dairesinin şubelere gönderdiği yazıda şöyle denmektedir:

1. Eş ve çocukları FAC dışında oldukları nedeniyle vergi karnelerinde I. olarak sınıflandırılan ve 16 yaşından küçük çocukları vergi karnesinde işlenemeyen için de bulunduklarında vergi yükü işçilerine, vergi karnesinin verildiği mülkiyet (Gemeinde) yazılı olarak basıyarak düzeltilmesini istemledir. Eğitim gören 16 yaşından büyük çocukların vergi karnesinde işlenmesi için basıyurulacak vergi Vergi Dairesi' dir. (Finanzamt).

2. Vergi karnelerindeki düzeltilme bu makamlarca yapılmadığı takdirde, aynı makamlardan alınacak gerekçeli red belgesinin alınmasından sonraki "bir ay" içerisinde mali mahkemeye (Finanzgericht) yazılı itiraz yapılmalıdır.

3. İşsiz olup, işsizlik parasını bu zamana kadar evli ve çocuklu muamelesi uygulanarak alınmaları, kendilerine yapılan bu ödemenin "Eş ve çocukları FAC dışında oldukları" vergi sınırı 1 muamelesi uygulanarak indirilmesine itiraz etmeleri ve gerekçede dava açmaları gerekmektedir.

4. Aynı şekilde, hastalık parası ödemelerinde, vergi sınırı

gereklere ortaya koyduğumuz sayılar Essen Üniversitesi'nin belediyeye, birlikte yürüttüğü örnek çalışmanın önemli bir görevi yerine getirdiğini yeterince kanıtlıyor. Federal Almanya'daki birçok merici Türk gençlerinin eğitimde başlanı olmalarının hafasının kendilerinde olduğu nu söylüyor. Alman okullarının lerinden geleni yapıpaktı, gerekli önlemleri aldıkları, fakat öğrenciler başlanı olamıyorsa, ki öğrencilerin büyük çoğunluğu ortaokul diplomasına sahip olmasın rağmen meslek öğrenimi veya işyeri bulamıyor, sorumlusu kendileridir, deniyor. Öyle sanıyorum ki, bu proje, Türk ve diğer uluslardan gençlerin içerik ve yöntemsel olarak düzenli bir destek gördüklerinde, rahatlıkla Almanlarla aynı öğrenim başarısını elde edebileceklerini kanıtıyor.

Türkiye Postası: Öğrencilerin kendi ülkelerinden ve kültürlerinden getirdikleri beceriler, edinilmiş bilgi ve deneyimler bu kurslarda etkili oldu mu?

Prof. Boos-Nünning: Kurslarda çok çeşitli gruplar var. Bir kısmı Türkiye'den buraya yerleştikten sonra burada okula devam ediyor, bir kısmı ise Türkiye'de hiç okula gitmemiş. Essen Üniversitesi'ndeki projenin özelliği ikinci dilde eğitim ve öğrenim görmeye yönelik yöntemlerden yararlanılmasıdır. Bu esnada tabii ki, Türk ve diğer uluslardan öğrencilerin kendi ülkelerinden getirdikleri deneyimler öğrenimin bir parçasını oluşturmaktadır.

Yabancı öğrencilerin sadece tamamlanan gerekse eksiklikleri vardır, görüşüne katılmıyoruz. Onların da bu topluma katılacakları olumlu becerileri vardır. En başta iki dilde anlaşabilmeleri, hem kendi ülkelerinin kültürünü, hem göçte gelişen kültürü ve hem de yerli kültürün tanımlarını son derece önemli bir kazanımdır. Öğrencilerin bütün bu birikimleri kurslarda dikkate alınmaktadır. Bunlar çalışmalarına temel olmakta ve daha da geliştirilmeleri için çalışmaktadır.

Yardımcı dersler olamıyorsa, başlanı olamazdık. 21 yaşındayım ve 13 yıldır Almanya'dayım. Ama yine de Almanca sorunlarım var. Üniversitedeki bu çalışma bize çok destek oldu.

"Allen ne diyor bu işe? Sana da neler etken oldu?"

"Yardımcı dersler olamıyorsa, başlanı olamazdık. 21 yaşındayım ve 13 yıldır Almanya'dayım. Ama yine de Almanca sorunlarım var. Üniversitedeki bu çalışma bize çok destek oldu."

"Selami Yüce

"Kaç yaşındasın?"

"21 yaşımdayım. 15 senedir Almanya'dayım."

"Türkiye'de doğdu. İlk orta okula girdim. 1980'de Türkiye'deki terör ortamından etkilenerek buraya geldik. Gymnasium'a başladık. Hiç takılmadan olgunluk sınavını bu 6 yıl içinde geçirdim."

"Üniversiteye devam edecek mi?"

FAP'ye karşı alınacak önlemlerin eyletlerini yetkisi dahilinde olduğunu söyleyen Zimmermann'ın sözcüsüne karşın, NRW İçişleri Bakanı Schnoor, FAP'nin bir "parti" olduğunu, purifiedin yasaklanması anıyasa mahkemesinin yetkisinde olduğunu ve yasaklama önerisinin bu mahkemeye federal hükümetçe yapılması gerektiğini belirtti.

"Bütün üniversitelere başvurduk. Hamburg'dan Münih'e kadar."

"Kızınız uzak bir yerde kabul edilirse ne olacak?"

"Hiç önemli değil. O zaman orada kalır ve öğrenimine devam eder. Ben de bir baba olarak maddi destek olurum."

Naciye Ayar

"Kaç yıldır Almanya'dasınız?"

"6 yıldır. 3 yıldan beri de destekleme derslerine devam ediyorum."

"Bu sınavı nasıl geçtiniz?"

"Çok zor oldu. Benim için Almanca büyük zorluktu. O zamanıyken zaten diğer derslerde de başlanı olamıyordum. Bu yüzden Essen Üniversitesi'ndeki yardımcı derlere katıldım. Başarımı buna borçluyum. Sımdı üniversitede mimarlık tahsil yapmak istiyorum."

"Mesele nasıl bir hak almak istiyorsunuz?"

"Mesele, yalnız yaşayabilmek, evden ayrılmak... Çoğu kızların sorunu bu."

"Neden evden ayrılmak istiyorsunuz?"

"Seneye üniversiteye gide-

Federal İçişleri Bakanı Zimmermann

Federal ve Eyalet İçişleri Bakanları toplu bir şekilde atadursunlar, faşist FAP çalışmalarını ve saldırılarını artırmaktadır. Hatırlanacağı gibi, bundan önce faşist HAIG örgütü **"Zararsız" bir kuruluş** gerekçesiyle ve Zimmermann'ın emriyle FAC Anayasa Koruma Örgütü raporundan çıkarılmıştı. Aynı HAIG,

Suttgart'daki yetkililer "Kamuya yararı örgüt" kabul ederek, bu örgütlerin tanınan vergi muafiyeti tanımışlardı.

Çoğunluğu Hitler faşizmini yasama üstü faaliyetlerden oluşan Antifaşistler Birliği (VFN) örgütünün başvorsu ise, "Kamu yararına örgüt değildi" gerekçesiyle geri çekilmiştir.

Şunu unutmamak gerekir ki, dünyada milli gelir dağılımında adaletsizlik vardır. Yüksek ülkede (sosyalist ülkeler dahil) milli gelir den herkes eşit pay alamaz. Ülkeler arasında milli gelir dağılımında adale yakınlık veya uzaklık ölçüsü ülkenin en zenginlerinden oluşan nüfusun yüzde 10'luk kısmının milli gelirinden aldıkları paydır. Örneğin Amerika Birleşik Devletleri'nde doları milyonları vardır. O milyonları ki Ford'lar, Rockefeller'ler sembolize eder. Bu yüzde 10 zenginler ABD milli gelirinin yüzde 33,4'ünü paylaşır. Türkiye'de Ford, Rockefeller ve sayısız benzeri gibi satafatlı zengin olmasına rağmen, nüfusun en zengin yüzde 10'u milli gelirinin yüzde 40'7'sini bölüşür.

Ülkelerin en zengin yüzde 10'u, milli gelirinden Japonya'da ve İsveç'te yüzde 21,2; Yugoslavya'da yüzde 22,9; F. Almanya'da yüzde 24,0; Kore'de yüzde 27,5; İtalya'da yüzde 28,1; Fransa'da yüzde 30,5; Hindistan'da yüzde 33,6; Endonezya'da yüzde 34,0; Arjantin'de yüzde 35,2; Meksika'da yüzde 40,6 oranında pay alırlar. Türkiye'deki milli gelirinin yüzde 46,1'i milli gelirinden pay almaz. Her gelir dağılımı açısından Türkiye'nin durumu, Güney Afrika'daki benzerlerinden pek iyi olmadığını açıkça ortaya çıkarmaktadır.

"Dünya Bankası'nın 'Kalkınma Raporu'na göre, Türkiye'de milli gelirinin nüfusunün göre payı aşırıdır. Bu yüzden Türkiye'de düşük gelirdeki yüzde 20 nüfus milli gelirinin yüzde 3,5 pay alırken, en üst gelirli sahip yüzde 20 nüfus milli gelirinin yüzde 56,5'ini oranında

mesine itiraz etmeleri ve gereğini talep etmeleri gerekmektedir.

4. Ayın şekilde, hastalık parası ödemelerinde, vergi sınırı 1 muamelesi yapılması yasaları aykırıdır. Bu durumda da itiraz edilmesi gerekir.

IG-Metall ayrıca, itirazların gösterilen zaman içinde yapılması gerektiğini, zamanında yapılmayan itirazların gözönüne alınmayacağını ve hukuksal yardımın yalnız IGM üyelerine yapılacağını hatırlatıyor.

S.Mete ATSÜ

Türkiye'nin nüfusu 50 milyon ise, bu nüfusun 5 milyon kişisi, milli gelirinin yüzde 40,7'sini paylaşsorsa, o zaman bir çok olayı açıklamak imkanı ortaya çıkar. Örneğin, (para yok diyorlar, herkes Doğan otomobili almak için sırada), Türkiye'de para yok diyorlar, İstanbul'da Bebek'te 400 milyon lirası daire satılıyor. Yeniköy'de gençlerden tadene 1,5 milyar liradan 2 yalı satıldı (Herkes renkli TV alıyor), (Bebek'te ithal malı çikolata satan mağaza açılmış), (Düştüben şarküteriinde ithal malı beyazı ile saman fümbe bulunuyor) benzer sorunları cevabı ortadadır."

Yukarıdaki veriler, çalışan kitlelerin olağanüstü sabrına hayranlık ile izlemek yerine, onların gerçek gelirlerini artırıcı önlemlerin alınmasını kapınımlı hale getirdiği ortaya koymaktadır. "Sol muhalefete" engel olmak isteyen sağcı iktidar tekel, bir süre sonra kendin içinde "saç muhalefete" doğuracaktır ve doğurmaktadır da. Karşını engellemeye ya da yok etmeye çalışsın rejim, kendi karşını da ister istemez kendin içinde yatacaktır. Birakin sağdaki politikaların, sıvasal yüzde bir güc olan TÜSİAD'dan da patlak sester çıkmaya başlamış bulunmaktadı.

Her ülke, çeşitli kalkınmalar sonucu kendine uygun olan rejimi arıyor bulur. Bu göre kuşkusuz zaman alır. Önemli olan bu süreç içinde kamusalıya kapılmamak; işiye, doğruya, güzle, sosyal adalete, hukka ve hukuka yönelen umutları taze tutabilmektir.

Krefeld Yabancılar Dairesi Canan Demirçapa'yı oturum için mahkeme sürmesine rağmen sınırdışı etti.

Canan'ı 3,5 saatte sınırdışı ettiler

Federal hükümetin yabancıların sayısını azaltma politikası doğrultusunda hareket eden Krefeld Yabancılar Dairesi, 13 Haziran günü Canan Demirçapa'yı apar topar sınırdışı etti. 23 yaşındaki Canan Demirçapa'nın oturma izni almak için mahkemesi devam ediyordu. 13 Haziran sabahı evinden günlük giysileriyle alınıp götürülen Canan öğleye doğru ailesine bile haber vermeden birnaklıye uçagina bindirilerek Türkiye'ye gönderildi.

Gazetemiz adına Dilruba Yenen Demirçapa ailesiyle görüşerek sınırdışı işlemlerden önceki ve sonraki gelişmeleri öğrendi.

Canan Demirçapa, 1964 yılında beri F.Almanya'da işçi olarak çalışan Mehmet Demirçapa'nın 3 çocuğundan biri. Türkiye'de doğumunu tamamlayan Canan, doğduğundan beri sadece 4 ay gördüğü anne babasının yanına gelmek ister. 1980'de baba Mehmet Demirçapa kızını yanına getirir ve 1 yıl Almanca okumaya gönderir. Daha sonra bir Türk-Danış'ın tavsiyesiyle sosyal pedagoğ olmak için bir okula yazılır. Bir yandan da pratik çalışma (Praktikum) yapması gerek tiğinden çocuk yuvasına gider. Ancak okula öğretilenlerin yabancı düşünme tutumları, horlanma Canan'ı yıldırdı, bu okulu bırakır. Ardından başka bir okula yazılır, ama babasının sabırsızlığı bocalması nedeniyle, babasına bakmak için okula devam edemez. Baba Mehmet Demirçapa 1980'de böbreklerin den rahatsız olduğu için emekliye ayrılır. Son bir yılı halatda 3 gün 4'er saat diyalize giriyor. Anne Gülşen Demirçapa birçok rahatsız-

lığının yanı sıra kan dolaşımı bozukluğu çekiyor olmasına, birkaç kez komaya girmesine rağmen eşinin emeklilik maaşı sadece kiralarına yettiğinden çılşmak zorunda kalmış. Elinde oluyorsa nedenlerle okulu bırakan Canan'ın oturma izni sona ermiş. Bunun üzerine Demirçapa ailesi Yabancılar Dairesi'ne kızlarının yanına bakıcı olarak kalması için başvurur ve oturma izni ister.

Bundan sonraki gelişmeleri Demirçapa ailesiyle yaptığımız söyleşiden aktaralım.

Türkiye Postası: Sizin bakıcı istemenizi Yabancılar Dairesi kabul etmedi mi?

Mehmet Demirçapa: Bizi çağır-dılar. "Durum vahim, kızınızı göndermek mecburiyetindeyim" dedi şef. Ben tercümanla gittim, ailenin durumunu anlattım, biz yaramız dairesinden (Sozialamt) birsey istemiyoruz, ne bakıcı, ne para, kızımız yanımızda kalsın istedik. Ama ne fayda. O zaman dedi doğai hakkımız mahkemeye basıyalım, şehitlen geçişti parmak acımaz, ka-nun güdici derse, orada kızımıza bir zemin hazırlan kendimiz göndeririz, diye düşündük. Avukatımız herşeyi hazırladı, mahkemeye sun-du. Haziran ayının başında eve bir memur geldi, pasaportuyla beraber şef onu çağırıyormuş. Kızım gitti şefe, pasaportunu aldı. 13 gün-lük bir yazı yazıldı. "Mahkeme ayın 13'üne kadar karar vermezse bu yazıyı uzatırız" dediler.

Türkiye Postası: Avukat bu du-rumda ne yaptı?

Mehmet Demirçapa: Yabancılar Polisi mahkemeye ve avukata söz

Demirçapa ailesi sınırdışı olayından önce birarada.

Canan'ın geri dönmesi için kampanya sürüyor

Sınırdışı edilme olayından sonra FİDEF üyesi Krefeld Türk İşçileri Yardımlaşma Derneği Canan Demirçapa'nın geri dönüşünü sağlanmasında amacıyla bir kampanya başlattı. Demirçapa ailesini yalnız bırakmayan dernek, bölgedeki yerli ve yabancı tüm demokratik örgüt ve partilerle işiye geçti. Almanca ve Türkçe basın açıklamaları yayınlanarak, basına, radyoya, televizyona ve 122 milletvekiline iletilti. Türkiye işçileri ailelerini bildiri dağı-tıldı. Başlatılan imza kampanyası için kâhvalerde, mahallelerde imza toplandı.

Bu aktif çalışmalar, sonuçta küçümsenemeyecek gelişmelere neden oldu. Bölgedeki 7 yerli ve yabancı demokratik örgüt basın açıklamalarını imzaladı. Alman Sendikalar Birliği (DGB) kampanya destek vereceğini televizyonda açıkladı. WDR radyosu ailey-le röportaj yayınladı.

Krefeld Türk İşçileri Yardımlaşma Derneği'nin gazetemize yaptığı açıklamaya göre, imza kampanyası ile birlikte önümüzdeki günlerde daha değişik etkinliklerle Canan Demirçapa'nın geri gelmesini için kampanya sürdürülecek.

vermiş, mahkeme sona erinceye dek Canan burada kalacak diye. Avukatı vasıtasıyla hatta bize telefon ettiler, Canan gitti, pasaportu- nu geri aldı. "13'ünde gel, yazıyı uzatalım" dediler.

Türkiye Postası: Polisler kızını-

Yoksa polise mi gidiyor sandınız? **Mehmet Demirçapa:** Canan, avukatına telefon ederken polisler, "Bayan Demirçapa seni bu gece yolcu edecekler, avukatına böyle söyle" dediler, ama ihtimal vermedim. Annesi yoktu, Canan'ı götür-

ni değil, hırsız değil. Bildirsinler, iltla da gidecekse ben kendim gönderirim.

Gülşen Demirçapa: Babası zaten söylemiş gitmesi şartsa biz gönderelim diyor. Bu insanlık dışı bir şey. Hadi Türkiye'ye gitti, ya sonra cebinde 10 mark para varmış. Çok yalvarmış, "eve uğrayayım" diye. Kabul etmemişler.

Türkiye Postası: Kızınız Türkiye'de gideceği bir yer var mı?

Gülşen Demirçapa: Samsun'a gidecek, annemin yanına. Annem-ne kendine bakamıyor, kızına nasıl baksın? Türkiye'de durum ma-lum. Hem tutuklu gidiyor, cuma günü, arada hafta sonu var. Pazar-tesi savcılığa ifade verecek, neza-rette kalması lazım. Neysse dama-dın abisi polise, kefil olup eve götür-müş. Biz eşkiye değiliz, çete de-ğiliz.

Türkiye Postası: Şimdi duydu-ğumuza göre kampanya çalışmaları sürüyor, geri dönüş için. Gerek DGB gerekse Krefeld Türk İşçileri Yardımlaşma Derneği çalışmaları yürütüyor. Bu konuda ne düşünü-yorsunuz?

Mehmet Demirçapa: Sağolsun demekten arkadaşlar geldiler, her yökladılar bizi. Büyük bir protesto

Kim kimi koruyor?

Dilruba YENEN

FAC ve ona bağlı eyaletlerin "Anayasa Koruma Örgütleri" nin görevi gerçekten isminden anlaşıldığı gibi anayasayı "ko-rumak" mıdır? Yoksa geçenlerde ortaya çıkarıldığı gibi Celle'deki hapisaneyi bomba koymanın yanında, satış mağazalarını, bankaları bombalamak mı?

Bu soruların yanıtını, bu örgütün eski bir ajanı olan Manfred Scheffer (Gizli adı Donner) vermektedir. Scheffer, FAC'de yayınlanan "Der Spiegel" dergisine, Bavaria eyaleti Anayasa Koruma Örgütü yöneticilerinin emriyle mağazalara yayın bombası attığını ve olayı başkalarının üzerine atabilmek için de gazetelere "Aksiyon 83" imzasıyla mektup gönderip, dik-katleri nasıl başkalarının üzerine çektiğini anlattı.

Konunun daha iyi anlaşılabilmesi için olaylardan birkaç örnek vermek yerinde olur sanırım.

Münih istasyonu yakınlarındaki Hertie mağazası. Vakıt öğle üzeri. Tekstil kısmında bir yayın bombası patladı. Merdivene asılı bir bildiride, "Mücadelemiz emperyalist sisteme karşıdır" yazdı.

Freising'de sabaha karşı, camlan kaldırım taşıyla kırılan banka-ya yayın bombası atılıyor. Gönderilen yazıda polisle alay ediliyor.

Münih'de adliye binası. Binanın ikinci katındaki kalerilerin arkasında üç kilolu saatli bir bomba ve bir de mektup bu-lunuyor.

Münih'deki Tengelmann marketi. Gece yansı depo kısmında yayın çıkıyor. Çevre evleri bombalıyor. Yangını kundaklayan-lar "Eyemler sürecektir" başlarını birakıyorlar.

Münih yakınlarında, tramvay yolu inşaatını barakalan ya-kılıyor. Olay yerinde patlatıcı maddelerin bulunduğu işçiler ele geçiyor.

Polisi düşündüren bu olaylar 1983'ün ilk yansında oluyor ve araştırmalardan bir sonuç alınamayınca, açılan kovuştur-ma duruyor.

Bütün bunlar, Almanca tabiriyle Bavaria Anayasa "Koru-ma" örgütünün "Güvenilir adamlar" Manfred Scheffer'in Haziran 1986 sonlarında, Hadi Der Spiegel ve daha sonra da teslim oldukları, Münih Emniyet Amirliği yaptığı tirafardan alındır.

Scheffer tirafırlarında iki nokta üzerinde duruyor: Birincisi bomba ve yayın olayları kendisinin yapıldığı, ikincisi de, bu olayları Bavaria Anayasa Koruma Örgütüne önceden bilnerek yapıldığı.

Scheffer, "Ben Anayasa Koruma Örgütü ayanıyım. Bütün çalışmaları Bavaria Anayasa Koruma Örgütünün bilgisi ve onayı dahilinde yapılır. Ajanlar yöneten sorumlular ba-na görev verdiler" tirafında bulunuyor.

Ayrıca ajan olarak nasıl kazanıldığını, "İşe" nasıl başla-dığını ve buğüne kadar neler yaptığını en küçük detayna ka-dar açıklıyor.

Anayasa "Koruma" örgütlerinin çalışmaları ve kedarla görülen veya buna sadece FAC'ye özgü bir olgu sayılar gerçekten yanlışlıorlar.

Celle hapisanesi olaylarının emrini eyalet Başbakanı Ernst Albrecht vermemiş miydi? Bu olaydan önce, ABD Cumhur-başkanı Yardımcısı Bush'un FAC'nin Krefeld şehrii ziyaretin-de meydana gelen olaylar nedeniyle yakalanan sanıkların biri, kendisinin Berlin İşçileri Senatörü Lummer tarafından görevlendirildiğini açıklamamış mıydı?

9 Temmuz 1986 günü Münih'de Siemens menajer ve so-forünin bombalı saldırı sonucu öldürülme olayı, başlangıcı

En altta kalmamak

Ali SÖYLEMEZOĞLU

Eşikten göçmen denildi mi yurt dışından Türkiye'ye gelip yerleşenler aklı gelir. Son yıllarda bu kelime yeni bir anlam kazandı. Çalışmak için yurt dışına özellikle de Batı Avrupa'ya gidip orada kalıcılaşan Türküler için kullanılır oldu.

Batı Avrupa'daki gerici hükümetlerin uygulamaya girişikleri "geri döndürme" politikası, tehlikeli ölçülere ulaşan yabancı düşmanlığı kamuoyunun dikkatini göçmen sorunlarına çekti. Wallraff "En Altta" ile bu belgeli doruk noktasına çıkardı. Yabancı düşmanlığına karşı ne yapılabilir? Göçmen işçileri geri dönmeye zorlayan hükümetler karşısında nasıl bir tavr alınmalı? Göçmen çocuklarının eğitimiyle ilgili hangi talepler öne sürülmeli? Bu meseleler yurt dışında ve Türkiye'de tartışılıyor. Şimdi TKP de son Merkez Komitesi Plenumunda kabul edilen tezlerle bu tartışmalara programatik bir belgeyle katılıyor. Ayrıntılı değerlendirmeye ve öneriler sunuyur.

Bu tezleri Ermis Verlag bir broşür halinde yayınladı. "Batı Avrupa'daki Politik Faaliyetimiz Üzerine Tezler" başlığıyla yayımlanan broşürün giriş bölümüne TKP'nin bu yıl yapacağı ulusal konferansa tezlerin son biçiminin belirleneceği de açıklanıyor.

Partilerin karara bağlayacakları önemli metinleri önceden broşür halinde yayımlayıp yalnız üye ve sempatizanların değil, ilgi duyan herkesin tartışmasına sunmaları bizde alışılmadık bir yöntemdir. Alışılmadık da olsa TKP'nin başlattığı bu usulün memleketimizde daha yaygın uygulanması şüphesiz yararlı olurdu. Çünkü böylece konferansa veya kongrede alınacak kararların yalnızca delegelerin değil, çok daha geniş bir çevrenin eleştirisi ve önerileriyle düzeltilmesi ve zenginleştirilmesi sağlanabilir.

Komünistler emekçilere "bize oy verin, iktidara gelelim, sizin için sunulan sunuları yapalım" demiyorlar. Sunu şöyleyorlar: "Birişin, örgütlenin, ortak çıkarlarınızı için mücadele edin. Böylece yaratacağınız toplumsal hareketten alacağınız güç ile emekten yana bir düzen kurun."

Sözkonusu tezler de aynı anlayışa kaleme alınmış. Mil-yonlarca göçmenin hangi ortak noktalarla anlaşarak birliğe mücadele edebilecekleri araştırılıyor. Bu soruya cevap bulabilmek için göçmenlerin toplumsal bilgininde, hayat tarzında ve buna bağlı olarak sosyal psikolojilerinde ortaya çıkan değişiklikler özetleniyor.

Kuşkusuz mücadele hedeflerini belirlemek mesele halletmese olmuyor. Böylesi bir mücadeleyi yürütmek örgütler nasıl olmalı? Bu soruya da bir cevap vermek gerekiyor. Komünistler yayınladıkları tezlerde mevcut göçmen örgütlerinin öne koyulan hedeflere erişmek için yeterince yetersiz olduğunu açıkça söylüyorlar ve "her ülkede Türkiyeli göçmenlerin birleşik ve tek yığın örgütünü" yaratmayı öneriyorlar. Bu perspektife uygun olarak faaliyetler dışında bütün göçmen örgütlerinin eylemlerliliğini geliştirmek istiyorlar.

Ulusal konferans tartışmalarını hep birlikte izleyeceğiz. Ancak daha şimdiden göçmen işçileri ilgili herkesin bu tezleri dikkatle inceleyeceğine şüpheylebiliriz. Kimi noktalarda farklı düşünceler, değişik çözümler önerenler mutlaka olacaktır. Biz gazetemizin sayfalarını bu konudaki tartışmalara seve seve yer vereceğiz.

TKP'nin ortaya koyduğu tezlerin göçmenlikle bağlı mese-

Münihli gençler konsolosluğun önünde.

SPD millvekili Manfred Jena konsolosluğa alınmadı.

Pijamalı gençler Münih'te ilgi topladılar

Güven PAMİR

21 Haziran günü, saat 10.00'dan itibaren, Münih TC Türkiye Konsolosluğu önünde askerlik çağındaki gençler, BEDEL'in 5.000'ne düşmesi için, pijamalarla bir eylem yaptılar.

Sabah saatlerinde konsolosluk önünde başlayan eylem, konsolosluk önünde işleri için gelen işçi vatandaşlar tarafından sıcak ilgi ve destekle karşılandı.

Gençler, konsolosluk önünde sorunlarını dile getirdiler, bedelin 5.000'e inmesi istegini içeren bir flama açtılar, bildiri dağıttılar, sözlü olarak işçilere sorunlarını anlattılar.

SPD millvekilii Manfred Jena ve DGB Gençlik Sekreteri Klaus Dietrich'in bulunduğu eylemde, gençler SPD millvekilisiyle birlikte konsolosluğa ilerlemek üzere bir açık dilekçeyi ilemek istediler. Ne ki,

millvekilisi ve dilekçe içeri alınmadı. Dilekçenin Ankara'ya veya postayla konsolosluğa gönderilmesi istendi. Bunun üzerine, dilekçe gençler tarafından vatandaşlara yüksek sesle okundu.

Gençler eylemleri boyunca, "Bedel 5.000 olsun! İş yeri sağlansın! İstemleri ile birlikte türkülerini de söylediler. Zaman zaman da "Konsolos dışarı!" sloganı ile, konsolosu dışarı çağırdılar. Ancak, konsolos aşağı inip, gençlerle konuşacağı yerde, konsolosluğun penceresine yerleştirdiği gazeteci kılıklı bir kişinin uzun çekeri makinesiyle cevap verdi.

Yaz da olsa, tatil ayı da yaklaşıp, pijama giyip gitme de olsa, gençler unutmamaklı, sorunlarını unutmadıklarını böylece göstermiş oldular.

Bizler Türkiye Postası muhabirleri olarak, bu eylemin içinde konsolosluğun önünde sırada bekleyen işçi vatandaşların, gençlerin eylemiyle ilgili somut görüşlerini aldık.

KISA...KISA...

Londra Halkevi'nin 2. Genel Kurulu yapıldı

29 Haziran günü Londra Halkevi'nin 2. Genel Kurulu yapıldı. Dünyada barış, Türkiye'de demokrasi, İngiltere'de eşit haklar belgisiyle toplanan Genel Kurul'a 420 üye katıldı.

Kuruluşundan bu yana iki yıl geçmesine rağmen İngiltere'nin en yığılmsal göçmen işçi örgütü haline gelen Londra Halkevi'nin İngiltere'deki tüm Türkiyelilerle tek çatı altında toplanmakta olduğuna ortaya koydu.

Nazif Bostancı'nın divan başkanlığını yaptığı Genel Kurul'a yerel yönetim temsilcileri, dost ve kardeş örgütlerin temsilcileri katıldı. Batı Avrupa'daki pek çok göçmen işçi örgütünden ve tanınmış kişi ve kuruluşlardan dayansına mesajları geldi.

Genel Kurul, dünya barışının korunması, silahlı savaşın durdurulması için göçmenlerin sesini yükseltmekle öne çıkardı. Türkiye demokrasi güçleriyle dayanışmayı yükseltmekle karar altına aldı.

İngiltere'de eşit haklar uğrunda yürütülen mücadeleyi ele alan Genel Kurul'da yapılan seçimlerle Halkevi Genel Başkanlığı'na yeniden oybirliğiyle Doğan Can seçildi.

Zaandam'da Türkiyeli örgütler birlik kurdu

Hollanda-Zaandam'da 5 Türkiyeli örgüt kendi aralarında birlik platformu kurdular. Bunlar: Zaan-

leri dik kalle inceleyeceğimiz söyleyebiliriz. Kimi noktalarla hukukî düşünceler, değişik çözümler öneriler, emtialara malula olacaktı. Biz gazetemizin sayılarını bu konudaki tartışmalara seve seve yer vereceğiz.

TKP'nin ortaya koyduğu tezlerin göçmenlikle ilgili meselelere ilişkin, pratik mücadeleyle yakından ilgili, ileriye yönelik bir perspektif kazandırıldığını söyleyebiliriz. Bu belgede dikkatli çeken yirmişerlik grevlerde en önde yer alanların, pasaport harçlarına karşı, bedel soygununa karşı mücadeleyi örgütleyenlerin yirmişerliğidir. Tezler, en alttakilerin hiç de en alta kalmaya niyeti olmadıklarını bir kere daha gösteriyor.

Süleyman Yağız'ın Türkiye'ye iadesi engellendi

12 Haziran günü Alman sınır kapısı **Pattburg**'da uluslararası hukukî ilkeleri çiğnemek, **Süleyman Yağız**'ın Alman polisi tarafından **Türkiye'ye iade edilmek** üzere gözetilme alınması demokratik kamuoyunda büyük yankı uyandırdı. Gelişen protesto ve Yağız'a dayanışma hareketi sonucunda, gazetemiz baskıya girenken **Süleyman Yağız**'ın İsvçe iade edilmek üzere serbest bırakılacağı açıklandı.

Türkiye'de Devrimci-Yol davanından sanık olarak aranan **Süleyman Yağız İsvçe'ye iade** hakkını elde etmiş ve 1983'ten bu yana bu ülke-de politik iltica olarak yaşamaktadı. Stockholm Türk Kültür ve Dayanışma Demeli'nin Başkanı olan **Süleyman Yağız** üç arkadaşıyla birlikte Federal Almanya'ya gelirken Türk hükümetinin kendisi hakkında iade istemi gerekçe gösterilerek gözetilme alındı. Mahkemeye çıkarılarak Flensburg'da tutuklandı. Alman polisi tarafından sorguya çekilen **Süleyman Yağız**'a kendisi ile ilgili çok sorunun yanı sıra, **Türkiye'de faşist rejim** tarafından aranan ilerici, devrimciler hakkında da sorular soruldu.

1951 Cenevre Konvansiyonu uyarınca iltica hakkını almış ve böylece uluslararası hukuk ilkelerinin garantisinde altında olan bir politik ilticacının üstelik ülkesine iade edilmek üzere tutuklanmasının hiç bir yasal dayanağı yoktur. Bu yüzden Federal Almanya ile **Türkiye'deki faşist rejimin** ilişkilerinin bir göstergesi olan bu olay gerek Federal Almanya gerekse Batı Avrupa demokratik kamuoyunda geniş tepkilerle neden oldu. Batı Avrupa'daki politik ilticacılara ve elde ettikleri haklara yönelik bu saldırıya karşı yükselen dayanışma hareketi sonunda **Süleyman Yağız**'ın İsvçe'ye iade edilmek üzere serbest bırakılacağı açıklandı.

Böylesi bir benzeri uygulamaya 30 Ağustos 1983'de **Cemal Kemal Altun**'ün hayatına mal olmuştu. Hatırlanacağı gibi, Batı Berlin'de **Türkiye'ye iade edilmek** üzere tutuklanan Altun, Berlin Mahkemesi'nin camından atılarak yaşama sona vermişti.

DSF ve CGT Fransa'da ortak seminer düzenledi

İşte bu nedenle geçtiğimiz gündür **Dünya Sendikalar Federasyonu (DSF)**, Fransa'da Alsace bölgesinde **Genel-İş Federasyonu (CGT)** ile birlikte bir seminer düzenledi. Fransa, Federal Almanya ve Belçika'dan **Türkiyeli işçi**, sendikacı ve sendika aktivistlerinin katıldığı seminerde bu ülkedeki ekonomik, sosyal ve sendikal sorunlar, göçmen işçilerin sorunları, uluslararası sendikal hareket ve

Avrupa sendikal hareketi incelendi, karşılıklı görüş alışverişinde bulunuldu.

CGT'den ve **DSF**'den konuşmacıların sundukları tebliğler canlı tartışmalara sürüldü. Bir gün sonra seminerin son gününde, **DISK Yürütme Kurulu** üyesi, **Madendeki sendika vekili Kemal Dadası**, "Türkiye'de sendikal hareket ve perspektifler" konulu bir tebliğ sundu.

gerçektir. — Para çok fazladır. Çok kardeşlerimiz çalışmıyor. Şu işsizlikle 15.000 markı nasıl kazanılır?

Türkiye Postası: Peki, "Bedel 5000'e düşsün" hakkı bir istek mi?

— Haklı, tabii. Benim göğüm iş bulamıyor. Evde bir tek baba çalışıyor, ben hastayım. Sonarın size, bu parayı ödeyebilir miyiz? Ya ileride, bu çocuklar evlenecekler. Kendilerini besleyecek durumda değiller. Her an işten çıkarılma tehlikeleri var. 5.000 ölse, insan edilebilir. Bankadan çekti, taksit öder.

— Ben, iki senede 15.000 markı kazanamıyorum. 6 kişiye bakiyorum.

Türkiye Postası: Gençler hakkı mı?

— Gençler, haklıdır kardeşim, gençler haklıdır.

— Ne diyim, bu devletin işi, o bilir. Kanun, adalet ne ise, onu yapınlar.

Türkiye Postası: Peki, burada askerlik çağındaki çocuğunuz var mı?

— Yok!

Türkiye Postası: Askerlik parasını yatırmak için de sorun oluyor mu?

— Ben, dördüncü defa geliyorum. Dilekçe için, para için, git gel, git gel. Memurun biri şöyle diyor, öbürü böyle. İşimden de

oluyorum. Herkes kendi kafasından iş yapıyor. Ayrıca, artık bedeli de indirsinler.

Türkiye Postası: 5.000'e indirirler mi?

— Tahminim indirmezler, ama 15.000 de fazla.

Türkiye Postası: 2-3 çocuklu bir baba var mı? O ne der?

— Benim üç çocuğum var. Ama, bu parayı nasıl ödeyem, bilemiyorum. 4-5 çocuk babası olan da var. Almanya'nın sıkıntısı biliniyor. 15 bin mark nereden verilir? Nasıl?

Türkiye Postası: Sızee, bedel ne kadar olmalı?

— Ben, üç çocukla 5.000'den fazla veremem.

Türkiye Postası: İstenirse bu para nasıl biriktirilebilir?

— Hırsızlıkla. Kart basmayla bu para birikmez.

Konuşmalarından üçüncü odugunu andığımız bir genç, 15.000 mark askerlik bedelini savunmaya gaba harcadı. Ve kendisi de daha yakınlarda, bedelli askerlik yapmış, 15.000 ödeyerek. Bu gençler diğer gençler arasında tartışmalar sürerken, üçüncü konuşma şöyle bir soru yöneltti:

Türkiye Postası: 15.000 marklık

bedeli neye göre ayarılıyor?

— Ona birşey diyemem. Herhalde ekonomiyi bağlı birşey, bir kişinin kazancına bağlı... Ailesinin durumuna bağlı.

Türkiye Postası: Peki, sen 15.000 mark vererek askerlik yaptığını söylüyorsun, bu parayı ne kadar süre içinde toplarsın?

— Bir yılı geçmez herhalde. Eğer, düzenli çalışsam.

Türkiye Postası: Eger çalışmazsan?

— O zaman zor! O zaman ödeyemem. İşle o zaman Türk hükümetini askere gitmek isteyen kişiye kolaylık sağlaması gerekir. Veya çalışmadıkça sürece bu parayı ertelemesi gerekir.

Bir başka gence yaklaştık ve sorduk:

Türkiye Postası: Senin gibi genç arkadaşların pijama giyip bugün buraya gelmişler. Bunun nasıl karşıladın?

— Gayet normal! Ben de olsam, aynı şeyi yapardım.

Türkiye Postası: Bedel 5000'e düşer mi?

— Valli, onu başkalarına normal. Eğer, düşecek gibiyse, biz elimizden gelen mücadeleyi gösteririz.

Türkiye Postası: 20.000'den 15.000'e düşer mi?

— Bu da olabilir, eğer mücadele olursa.

— İstedğimiz gibi düşmez, ama biraz gene düşürebiliriz.

Türkiye Postası: 15.000 toplanabilir mi?

— Bu gidisiz zor. Aldığımız aylık 1200 mark. Elime geçen 800 mark. Bu parayı ne yapacağım. Bunu yiyim mi, evleniyim mi, ev mi yapayım, askere mi vereyim? Bir de abim ve kardeşim var, onlar da kurban!

Türkiye Postası: Üç kişi yapıyor 45.000 DM?

— Eskisi normaldi. Çıkardıkları gibi indirmesini de bilirsin.

— Şöyle olsa gene verilebilir: Bu paranın yarısını Türkiye'de iş yeri için kullanırsak, diğer yarısını da askeriye için.

Türkiye Postası: Hepsini nereye kullanılır?

— Onu ben bilemem.

Türkiye Postası: Ama, 15.000'in böyle kullanılması isteniyorsa?

— ...

Türkiye Postası: Gençler, pijamalar içinde uyuyorlar mı?

— Gençler uyuyorlar. Haklıdır. Gurbet elde yeni yetme gençler işsiz. İşsizlerin içinde bilhassa da bizim gençler işsiz. Başka ne diyeyim?

Hollanda-Zaandam'da 5 Türkiyeli örgüt kendi alanında birlik platformu kurdular. Bunlar: Zaandam Türkiyeli İşçiler Komitesi, Zaandam Gençlik Çalışma Grubu, Zaandam İslamci Gençlik Derneği, Zaandam Kontakt Vrouwen (semt evlerinde çalışan Türkiyeli kadınlar), Zaandam Genç Kızlar Grubu.

Birlikten kuvvet doğar ata sözünü slogan alan platform bir basın açıklaması yaparak; ortak sorunlar için çeşitli çalışmaların yapılacağı, bunun dışında her kuruluşun kendi bağımsız çalışmalarını sürdüreceğini; yabancı düşmanlığı, ayrımcılık, ırkçılık, yabancılarla eşit haklar, parlamento seçimlerinde seçme ve seçilme hakkı, geri dönüş sorunları, gençlerin mesleki ve eğitim durumu, anadil eğitimi, işsizlik, aile birliktirsin! önderlik engeller, bedelli askerlik, Avrupa'da serbest dolaşım hakkı, konut sorunu ve benzeri sorunların çözümünü için en geniş güçlerin birlikteliği çalışması gerektiği; platforma ve çalışmalara daha geniş kesimlerin katılması için elden gelen çabamın gösterileceğini açıklamıştır.

Dayanışma boşsa gitmedi

İngiliz Maden İşçileri Sendikası'nın (NUM) yıllık genel kurulunda konuşan Sendika Başkanı **Arthur Scargill**, ülkenin kömür işvereni-lerinin Mart 96'ya kadar kapatmayı planladığı, 22 kömür ocağında 30 bin işyerinin, süden işçilerinin 1984-85'de bir yıl süren grevleri sonucu kurtarıldığını belirtti.

Kömür ocaklarını kapatarak işçileri yitimsiz olarak sokacağı doküman kararla alan işverenlerin bu planları İngiliz maden işçilerinin, onların sendikalarının kararı direnişleri ve dayanışma her yerinde, uluslararası düzeyde yükselen dayanışma sonucunda geri püskürtüldü.

Hatırlanacağı gibi, bu dayanışmaya FAC'deki yerli ve yabancı emekçiler de katılmış, toplanan bağışlar İngiliz maden işçileri kardeşlerine ulaştırılmıştı.

Görüldüğü ki, direniş ve dayanışma geçte olsa meyvasını vermektedir.

Bazı "rastlantı"lar üstüne!..

Özlem ÖZGÜR

Türkiye ile IMF arasında, yılda bir imzalanan ve adına "Niyet Mektubu" ya da "Stand By" anlaşması denilen uygulayamaya, anımsanacağı gibi geçtiğimiz yılın nisan ayında son vermişti. Bu yeni durum, Özal hükümeti tarafından, "IMF'ye ihtiyacımız kalmadı, ekonomik sorunları aştık ve bu nedenle, yeni bir anlaşmaya gerek yok" biçiminde propaganda edilmiş; biz de, Türkiye Postası'nda, dilimizin döndüğü kadarıyla, birkaç kez yeni bir anlaşma imzalamak isteyen tarafın IMF olduğunu söylemiştik.

IMF, neden yeni bir anlaşmaya yanaşmamıştı? IMF reçeteleri, uygulandığı bütün ülkelerde iflas etmiş; bu kuruluş büyük ölçüde yıpranmış ve dahası, pekçok ülke halkından, IMF'ye sert tepkiler gelmeye başlamıştı. IMF, yıllardır Türkiye ekonomisinde en küçük bir düzelmeye olmadığını görmüş; dahası, gidisatın "felaket" olduğunu anlamış; ve olası bir ekonomik yıkımın sorumluluğunu, yükümlenmek istememiştir. Asıl önemli, IMF çok iyi biliyor ki, Türkiye ekonomisinin kendisinin yönetmesi için bir anlaşmaya hiç de gerek yoktur; ve Evren-Özal rejimine, ne dayatılabilir çabı medmen kabul edilecektir.

Bütün bunları, neden mi anlatıktı? Önce, iki "küçükçük" haber verelim. Birincisi şu: IMF'nin "perde gerisindeki gerçek patronu" ve örgütün yönetimindeki ABD temsilcisi Charles H. Dahlara, haziran ayı başlarında Türkiye'ye "gizli" bir ziyaret yapıyor; ve Bay Dahlara ile hükümet yetkilileri arasında, yine "çok gizli" toplantılar yapılır.

İkincisi de şöyle: Haziran ortasında, IMF yönetiminde, Türkiye'de de dahil bulunduğu ülkeler grubu başkanı Jacques De Groote, Türkiye'ye gelir; ve bu sayı ile de, "çok gizli" toplantılar düzenlenir. Bütün bunları, bazı yurtsever bürokratları tarafından basına sızdırılır; ama bu olaylara, bormali basın hemen hiç ilgi duymaz.

Bay Dahlara ile Bay De Groote'nin bu ziyaretlerinin hemen ardından, 22 Haziran 1986 tarihinde, IMF'nin Türkiye Masası Şefi George Kopitz başkanlığında bir heyet, Ankara'ya gelir; üstelik heyette Dünya Bankası "uzman"ları da vardır. Bu baylar, onbeş gün süre ile, Türkiye ekonomisine ilişkin bütün verileri, didik didik ederler; toplantı üstüne toplantılar yapılır, direktif üstüne direktifler verilir...

Yoğunlaşan bu IMF trafiği ile, "herhalde ABD trafiği de demek daha doğru"; Türkiye'de yaşanan bazı önemli gelişmeler, aynı zamana denk düşer. Kuşkusuz, bir "rastlantı" olsa gerek.

İlk "rastlantı" şöyle: KİT ürünlerine, Adan Zye zam yapılır; bunları, peşpeşe yapılan özel sektör zamları izler; yani IMF'nin gelişti top atışlarıyla karşılır.

İkinci "rastlantı" da şu: Yasal muhalefet partilerinin dayımıyla, bir "gece başkını" ile, Özal hükümeti KİT'terin özelleştirilmesinin öndünde bütün yasal engelleri kaldırır; tek kelimeyle, Tekel'in "ocağına incir dikilir" ve kamu kuruluşlarının satış hazırlıkları, bir çırpıda tamamlanır.

Bunlardan başka, "ufak tefek" de olsa, bazı "rastlantı"ları da, gözlenmedi değil. Özal hükümeti, "ara seçim" takritiyle 1 Temmuz 1986'dan itibaren memurları, KİT'terde çalışan emekçilerini, ücret ve maaşlarına bir nebzeye zam yapacağı söyler; ayrıca, başta hububat olmak üzere, tarımsal ürünlerin satışlarının peşin para ile yapılacağı açıklar.

Elendim, son anda, bu vaatlerin tümünden vazgeçilir; ve

Döviz sıkıntısına düşen hükümet "dövizde dayalı devlet tahvili" çıkarıyor

Özal göçmen işçilere yeni bir tuzak hazırlığında

Büyük döviz sıkıntısına düşen ve süresi gelen dış borçları ödemekte güçlük çekmeye başlayan Özal hükümeti, yine gözünü yurtdışında çalışan Türkiye'li göçmen işçilerin dövizlerine dikti ve göçmen işçilere satmak amacıyla, dövizde dayalı "devlet tahvili" çıkarmanın hazırlıklarını yapıldığı bildirildi. Çok büyük miktarlarda dış borç ödemesi zorunluluğuna karşılık, son aylarda dışta, turizm ve işçi dövizleri girişlerinde önemli gelirler olarak ortaya çıkmıştı nedeniyle, Özal hükümeti-

tinin "dövizde dayalı devlet tahvili" çıkarmak istediği ve bu yolla, Türkiye'li göçmen işçilerin yabancı bankalardaki tasarruflarının Türkiye'ye çekilmesinin düşünüldüğü belirtilerek, bu tahvilere ödenek faiz oranının, işçi döviz hesaplarına ödenen faizlerden 1 ile 2 puan fazla olacağı kaydedildi.

Yükük dış borç yükü ile birlikte, kısa vadeli borçların büyük oranda arttığı ve önmüzdüdeki aylarda, döviz sıkıntısının daha

da artacağına ve her an, hükümetin süresi gelen dış borçları ödeyemez konuma düşebileceğine dikkati çeken uzmanlar, yurtdışındaki göçmen işçilerin bu yeni tuzaga düşerek dövizde dayalı devlet tahvili satın alınmaları durumunda, bunların döviz olarak geri ödenmesinin çok zor olacağını ve işçilerin, büyük kayıplara uğrayabileceğini belirtiyorlar.

Nitekim, döviz varlığının "alarm" vermesi ve dış borç ödemelerinde iktisadiklamları ortaya çıkmış üzerine, son haftalarda Türkiye'ye IMF ve Dünya Bankası yetkilileri akın etmeye ve ekonomiyi, yeniden sıkı bir denetimden geçirmeye başladılar. Haziran başında ve sonrasında, IMF'nin perde arkasındaki patronu ve örgütün ABD temsilcisi Charles H. Dahlara ile önemli yöneticilerinden Jacques De Groote, "gizli" olarak Türkiye'ye geldiler ve bunlarla hükümet yetkilileri arasında gizli toplantılar yapıldı ve bu durum, sonradan basına sızdırılarak açığa çıktı. Bu ziyaretlerin ardından, 22 Haziran 1986 tarihinde, IMF'nin Türkiye Masası Şefi George Kopitz başkanlığında, IMF ile Dünya Bankası elemanlarından oluşan karma bir heyet Ankara'ya geldi ve bunları, onbeş gün süreyle ekonomiyi teftiş edecek yeni direktifler verdi.

KİT'lerin satışına Eylülde başlanıyor

ABD'li Morgan tekelinin hazırladığı satış planı aynen benimsendi

Kamu İktisadi Teşebbüsleri'nin (KİT) yerli ve yabancı kuruluşlara satılmasına ilişkin yasının yürürlüğe girmesinin hemen ardından, bunların özelleştirilmesi yönündeki ilgili pratik çalışmalar tamamlanmış ve içinde bulunduğumuz yılın eylül ayında, KİT'lerin satışına başlanacağı açıklandı. Özal hükümetinin, ABD'nin önde gelen tekelkârlarından biri olan "Morgan Guaranty Trust Company of New York" firmasına hazırladığı satış planının aynen benimsendiği ve bu arada, özel sektör temsilcilerinin (holding patronları) görüşlerinin alınarak satış planına son şeklini verildiği bildirildi.

Bu plana göre, özelleştirilecek olan 32 KİT kuruluşunun satışına, kân en yüksek işletmelerden başlanacak ve az kârı kamu kuruluşları ise, çok kârı duruma getirildikten sonra satışa çıkarılacak. Zaten eden kamu kuruluşları ise, ya devletin elinde kalacak veya kapsama kilit vurulacak. Bu arada, KİT'lerin satış ve bu kuruluşların satılmasına, çok sayıda işçinin sokakla atılacağı görüşlerinden kalkılarak, bu uygulamaya çeşitli muhalefet gruplarından gelen yoğun tepkiler karşısında, Özal yine demagogi ve yalana başvuracak. "KİT'lerde çalışan işçiler de, hisse senedi satın alıp bunlara ortak olabilir" ve "biz milletin malını millete vermek istiyoruz" gibi gülünç sözlerle, kafa karıştırmaya başlayacak.

12 Eylül rejiminde sonradan Türkiye'de faaliyet gösteren çok uluslu tekelinin sayısı üç kat arttı.

Türkiye yabancı sermaye için "sömürü cenneti"

1978-1984 döneminde, yatırım sanayii işkollarında faaliyet gösteren çokuluslu tekel sayısı 83'den 167'ye ve hizmet sektörlerinde faaliyet gösteren çokuluslu tekel sayısı da 14'den 94'e yükseldi.

Sektörler	1978	1984
1) Yatırım sanayii	83	167
2) Tamm sektörü	1	3
3) Madencilik sektörü	1	3

ve ulaştırma sektörlerinde de, güçlü bir konuma geldiler.

İstanbul Sanayii Odası'nın (ISO), "Türkiye'nin En Büyük 200 Sanayii Kuruluşu" adlı araştırma-

olarak 1 Temmuz 1986'dan itibaren memurları, Kıbrıs'ta çalışan emekçilerin, ücret ve maaşlarına bir nebze zam yapacağı söyler; ayrıca, başta hububat olmak üzere, tarımsal ürünlerin satım fiyatlarının peşin para ile yapılacağı açıklar.

Elendifim, son anda, bu vaatlerin tümünden vazgeçilir, ve bir "raslantı" olarak, bütün bunlar IMF'nin Türkiye "ziyareti" ne denk düşer.

Ama, asıl ilginç bir "raslantı" başka bir alanda gözlenir. IMF trafiğinin hemen ardından, Özal Kıbrıs'ın kuzey kesimine bir "çıkarma" yapar; ve bu gezi ile birlikte, KKTC'de yeni bir "ekonomik model" gündeme gelir. Yani, IMF "reçeteleri" Özal ile birlikte Kıbrıs'ın kuzey kesimine ayak basmaya kalır. "Anavatan" yönetimi, IMF'yi top atışlarıyla karşılar da, "Yavruvatan" yönetimi ondan geri mi kalır? Kalmaz, Özal'ın KKTC'ye ayak basması, top atışlarıyla karşılanır ve ıgdenin ipide kaç yapilir.

Ne diyelim "raslantı"lar dünyası bu.

1978-1984 döneminde, yapım sanayii işkollarında faaliyet gösteren çöküşlü tekel sayısı 83'den 167'ye ve hizmet sektörlerinde faaliyet gösteren çöküşlü tekel sayısı da 14'den 94'e yükseldi.

Son birkaç yıl içinde, yasalarla yapılan değişikliklerle Türkiye yabancı sermaye için bir "sömürü cenneti" haline getirildi ve 12 Eylül rejiminden sonra, Türkiye'de faaliyet gösteren çöküşlü tekelin sayısı üç kat arttı. Örneğin, Türkiye'de faaliyet gösteren dolaylı yabancı sermayeli kuruluş sayısı (kuruluş sermayesinin bir bölümüne veya tamamına sahip olan, 1978 yılında 99 iken; bu rakam,

1984 yılı sonunda 267'ye yükseldi. 12 Eylül askerel devriminden sonra, Türkiye'de faaliyet gösteren çöküşlü tekel, bir yandan yapım sanayii sektöründeki egemenliklerini artırırken; öte yandan da, ekonominin öteki kesimlerine yoğun olarak girmeye ve bu sektörleri kontrolleri altına almaya başladılar. Örneğin, 1978-1984 döneminde, yapım sanayii sektöründe faaliyet gösteren çöküşlü tekel

Sektörler	1978	1984
1) Yapım sanayii	83	167
2) Tarım sektörü	1	3
3) Madencilik sektörü	1	3
4) Hizmet sektörleri	14	94
— Turizm	7	14
— Bankacılık	2	13
— Ulaştırma	1	7
— Diğerleri	—	15
Toplam	99	267

sayısı, 83'den 167'ye yükselirken; yabancı sermayeli kuruluşların ilgi alanlarını daha çok üretken olmayan sektörler oluşturdular ve 1978 yılında, hizmet sektörlerinde faali-

yat gösteren çöküşlü tekel sayısı 14 iken; bu rakam, 1984 yılı sonunda 94'e çıkmıştı ve böylece, bu firmalar yapım sanayinin yanı sıra, turizm, iç ve dış ticaret, bankacılık

ve ulaştırma sektörlerinde de, güçlü bir konuma geldiler.

İstanbul Sanayii Odası'nın (ISO), "Türkiye'nin En Büyük 200 Sanayi Kuruluşu" adlı araştırmasında, bu 200 sanayii işletmesinin 50'sinin devlet sektörüne ve geri kalan 150'sinin de, özel sektöre ait kuruluşlar olduğu belirtilir. ISO'nun 1984 yılı verilerine dayanarak düzenlediği bilgilere, Türkiye'nin en büyük 150 özel sanayii kuruluşundan 68'ini yabancı sermayeli firmalar olduğu kaydedildi.

ISO'nun verilerine göre, Türkiye'nin en büyük 150 sanayii işletmesi, 1984 yılında 2 trilyon 693 milyar liralık üretimde bulundu. Yabancı sermayeli 68 sanayii kuruluşu ise, 1984 yılında 1 trilyon 693 milyar liralık üretimde bulundu ve böylece, yabancı sermayeli işletmeler, bu 150 büyük sanayii kuruluşunun toplam üretimlerinin yüzde 61'ini gerçekleştirmiş oldu.

Bu yabancı sermayeli kuruluşların ezici çoğunluğu, Türkiye'de holdinglerle ortaklık ilişkileri içinde çalışıyor ve bunların yerli ortakları arasında, başta Koç, Sabancı, Çukurova, Eczacıbaşı, Profilo, OYAK, Alerko ve Yasar Holding olmak üzere, Türkiye'nin en büyük holdingleri yer alıyor.

Ancak, bu veriler, yalnızca 6224 sayılı yasa uyarınca Türkiye'de faaliyet gösteren yabancı sermayeli kuruluşlara ait bilgileri kapsıyor ve bu nedenle, Türkiye'deki çöküşlü tekelilerin etkilerini belirler ve esas güçlerini tam yansıtmıyor. Birincisi, başka yasalar çerçevesinde Türkiye'de faaliyet gösteren, çok sayıda yabancı sermayeli kuruluş var. İkincisi, çöküşlü tekel, Türkiye'ye bir kurus sermaye getirmeye, yerli ortaklar imzalamadıkları finansmanla işlerini sürdürüyor, kârı belli bir bölümünü her yıl üskesine aktarıyorlar.

Ancak, bu konudaki resmi veriler ve kuruluş adları açıklanmamakta birlikte, bu yöntemle çalışan yabancı sermayeli kuruluş sayısının, dolayısı yabancı sermayeli işletme sayısından, yaklaşık beş kat daha fazla olduğu düşünüyor. Örneğin, Maliye Bakanlığı'nun 1979 yılı verilerine göre, Türkiye'de faaliyet gösteren dolaylı yabancı sermayeli kuruluş sayısı 99 iken; aynı yıl, lisans anlaşmasına göre çalışan yabancı sermayeli firma sayısı 492 idi.

Kıbrıs'ın Kuzey kesimi "Serbest Bölge" haline getirilerek çöküşlü tekelilerin ve holdinglerin sömürüsü'ne açılmak isteniyor.

İşte KKTC'ye dayatılan "Ekonomik Model" in içyüzü!..

IMF kaynaklı ekonomik modelde, Kıbrıs'ın kuzey kesimine gelecek çöküşlü tekelin ile Türkiye'de holdinglere önemli teyakkülün öngörülürken, emekçilerin kazanımları ekonomik ve demokratik haklarına büyük sınırlamalar getirilmek isteniyor.

Başbakan Özal'ın, beraberinde çok sayılı holding patronu, bakan, milletvekilleri ve üst bürokrata biriktirdi, Kıbrıs'ın kuzey kesimine (KKTC) 2 ile 4 Temmuz tarihleri arasında gerçekleştirdiği "resmi" gezi ve bu arada, KKTC'ne Evren-Özal rejiminin dayattığı "ekonomik model", hükümetin koalisyon ortağı Ulusal Birlik Partisi (UBP) dışındaki bütün siyasi partiler, işçi sendikaları ve meslek kuruluşları tarafından tepkilerle karşılanarak protesto edildi. Yapılan açıklamalarda, KKTC'nin böyle niyle serbest bölge haline getirilme, halkın ekonomik ve demokratik kazanımlarının büyük ölçüde sınırlandırılmak istendiği belirtildi ve Kıbrıs'ın kuzey kesiminin, çöküşlü tekelin ile Türkiye'de holdinglerin sömürüsüne peşkes çekilmek istendiği de belirtildi.

Başbakan bu gezi ile dayatılan Özal ve ekibi tarafından hazırlanan ve IMF reçetelerinden kay-

naklandığı açık olan, KKTC'ne dayatılmak istenen yeni "ekonomik model" in ana hatları belli oldu ve programın birinci maddesinde, Kıbrıs'ın kuzey kesimini bütünüyle serbest bölge haline getirme düşüncesi yer aldı. Yapılan açıklamalarda, Kıbrıs'ın kuzey kesiminin serbest bölge ilan edilmesi ile, buraya çöküşlü tekelin ve Türkiye'de holdinglerin yatırım yapacakları ve bunların, özellikle turizm ve dış ticaret alanlarında yoğunlaşacakları ve asıl önemlisi, KKTC üzerinden bölge ülkelerine dışsatım yapmanın amaçlandığı belirtildi.

Turgut Özal, yaptığı açıklamada, KKTC'ne gelecek çöküşlü tekelin ile holdinglere özendici ayrıcalıklar tanıdığı, gümrük ve kurumlar vergilerinin "sıfırlanacağı" belirtti, bunları ayrıca "politik risk" garantisi verileceğini söyledi. Kuşkusuz, Kıbrıs'ın kuzey kesiminin bütünüyle serbest bölge ilan edilmesiyle, başka emekçilerin örgütlenme hakkı olmak üzere, maaş ve ücretlerin gelişmesi, gelirlerinin geliştirilmesi ve böylece, KKTC'nin çöküşlü tekelin ile yerli holdingler için yeni bir "ucuz işgücü cenneti" haline getirilmesi amaçlanıyor.

Dayatma paketinde neler var?

IMF reçetelerinden kaynaklanan "24 Ocak Kararları'nın,

KKTC koşullarına uyarlanmış şekli-nden başka birşey olmayan bu "ekonomik model" de, maaş ve ücretlerin "kontrol" altına alınması yanı sıra, "yüksək faiz" ile "süreklilik" politikalarının uygulanması konularına isteniyor. Nitekim, Özal'ın Kıbrıs'ın kuzey kesimine ayak basması ile birlikte bütün temel maddelerin ve özellikle de, gıda maddelerinin fiyatlarına aşırı zamlar yapıldı ve bu durum, halk arasında "Özal'ın emirleri" nin yerine getirilmeye başlanması olarak yorumlandı.

KKTC'ne dayatılmak istenen modelde, Kamu İktisadi Teşebbüsleri'nin özelleştirilmesi istenerek, çöküşlü tekelin ile holdinglere tanıyacak ayrıcalıklar ile serbest bölgeye ilişkin yasalar düzenlenerek, hıızla gerçekleştirilmesi talep edildi. Ayrıca, ekonomik pakette, bir yandan gelir, kurumlar ve gümrük vergilerinin, çöküşlü tekelin ile holdinglerin pakama "sıfırlanması" ve indirimleri öngörülürken; öte yandan, emekçilerin sırtına bindirilecek yeni vergi düzenlemelerine gidilmesi istendi.

Ancak, Evren-Özal rejiminin bu dayatılmasına çok geniş çevrelerden beklenmeyen ölüde büyük tepkiler geldi ve en başta, ama muhalefet partisi olan CTP (Cumhuriyetçi Türk Partisi), bu ekonomik modelde şiddetle karşı çıktı ve CTP modeline karşı, halkı güç ve eylem birliğine çağırdı ve bu arada, CTP milletvekilleri Özal'ın KKTC Mec-

Evren-Özal rejiminin Kıbrıs'ın kuzey kesimine dayatmak istediği bu ekonomik modelde, bütün muhalefet partileri, meslek kuruluşları ve sendikaları, çok sert tepki göstererek karşı çıktılar.

lisi ne gelişinde, ayağa kalkmayarak protestoda bulundular.

KKTC Başbakanı Derviş Eroğlu'na, Kıbrıs'ın kuzey kesiminde faaliyet gösteren 12 sendika ortak bir muhtıra vererek, sendikaların istenen ekonomik önlemlere karşı çıkarak ve bu politikaları, ülkeleri etkiler getirmeyeceğini ve kazanımların holdinglerden kalmadığını söylediler. Bu arada hükümet ortak Toplumcu Kurtuluş Partisi (TKP) yöneticilerinin de, bu ekonomi politikalarını karşı çıktıkları görüldü. Örneğin, TKP Genel Sekreteri Mustafa Akıncı, konuşa ilişkin olarak yaptığı açıklamada aynen şöyle konuştu:

"Gelişimdeki adaletsizlik ve ucuşuma daha da büyücek, yabancı sermayeye tatlı karışanlar yaratacak, yerel üretimi kurumsuz birakıp perşan edecek önlemler benimsenmeyecek. KKTC'nin bütünüyle serbest bölge haline getirilerek kalkınacağı düşünülüyor, emelleri dünyaya dökülen, bizim benimsediğimiz bir düşünce olamaz..."

Özal'ın Kıbrıs incileri

"Kıbrıs'a ayak bastığından itibaren kendimi Türkiye'nin bir kasa-basında, bir köyünde hissettim, hiç yabancılaşmadım."

"Bir toprakta sahip olabilmek için kan vermek lazımdır, kan."

"Ekonomik meselelerin çözümünde kendine has kanunlar vardır. Bu kanunlara uyulduğu takdirde fevkalade iyi sonuçlar alınır. Türkiye buna örnektir."

"Ada'da sanayi tesisleri, çimento fabrikaları kurmak yanlıştır. Ambalajlama, kâğıt montaj işi sanayiler kurulabilir. Bu konularda biz kararlı, sız kararlı olduğumuz zaman Kıbrıs'ın gelişmesi Türkiye için büyük bir kâifet değildir."

"Çok çalışmak, fedakarlık göstermek ve istikbale yatırım yapmaktır lazımdır. Ünişinde uğrayan Türkiye örneği vardır. 1980'den bugüne kadar uygulanan iktisadi tedbirler milletin feragat ve sadıqıyusı sonucunda başarıya ulaştıysa, işte dilçileği çözümler."

"Ekonomik kalkışma için fedakarlık yaparsanız burası Türkiye'den bir ölüdür. Ama yapmazsanız gayet tabii Türkiye'nin desteği azalabilir."

1984 YILI

Filipinler'de Aquino'ya karşı ayaklanma bastırıldı

Marcos gitti ama sorunlar bitmedi

Geçtiğimiz haftalarda Filipinler'de gelişen olaylar dünya kamuoyunun dikkatlerini bu bölgeye çekti. Devlet Başkanı Aquino'nun başkentten uzaklaşmasından yararlanan diktatör Marcos taraftarları, son günlerde yoğunlaştırdıkları provokasyonlarına bir yenisi eklediler.

Marcos taraftarlarının gösterileri arasında Manila'da bir otelde yemin eden diktatörün yardımcısı Tolentino kendisini ülkenin başkanı ilan etti.

Filipin ordusu kuvvet komutanlarının ve asker birliklerinin Bayan Aquino'nun yanında yer aldıklarını açıklamaları, Tolentino'nun tutuklanması ve kendisini destekleyen bir kısım asker silah bırakıp teslim olmasından sonra ayaklanma bastırıldı.

Filipinler'deki son olaylar sadece bir avuç Marcos taraftarının ayaklanma denemesi değil şüphesiz. Halkın çoğunluğu, diktatör Marcos'a karşı. Ancak, büyük ümitler bağladıkları Bayan Aquino'nun da verdiği sözleri tutmadığından yakınıyor ve ülkenin içinde bulunduğu sorunların üstesinden gelemeyeceğini inanıyorlar. En koyu Aquino taraftarları dahi hayal kırıklığına uğradıklarını gizlemiyorlar. Sendika lideri Aguilar, "Uğraş verip hedefe ulaşamıyoruz, şimdi bize sırt çeviliyor" demektedir.

Aquino hükümeti köklü reformlara vараşmıyor, yüzeyel değişikliklerle yetiniyor. Aquino'nun kendisi 6000'den fazla işçinin çalıştığı 7000 hektar araziye sahip. Marcos zamanında zengin olanların saptırması için kurulan komisyon çalışmıyor, hükümetin üst düzeylilere dayandığından ilerletmiyor. Bunlardan biri, Savunma Bakanı ve ülkenin en zengin 3'ü arasında olan Enrile'dir. Enrile, Marcos'un da Savunma Bakanı'ydi.

Ekonomi yeri ve yabancı gücünün hakimiyetinde. Filipinler'in 26 milyar dolar dış borcu var. Las Marinas ve Alabam gibi zenginlerin oturdukları kentler silahlı özel polislerle korunurken Manila halkının yüzde 75'i aç yataktaki. İşsizlik oranı ise ülke düzeyinde % 40. Dış politika da, ABD ile ilişkilerde hiç bir değişiklik olmadı. ABD'nin dış ülkelerdeki en büyük üssü hâlâ Filipinler'de. Ülkeyi yakından tanyanlar 22 Şubat 86

Filipinler'de yoksulluk, açlık her geçen gün artıyor.

Devlet Başkanı Bayan Aquino

Diktatörlüğün yıkılmasından, yere demokrat görünümüne bir rejimin gelmesinin sorunu çözemediği ortada. Filipinler'de ülkeye hakim güçlerin çıkarları hâlâ ağır basıyor ve Aquino hükümeti ve devlet aparatı içerisindeki kemikleriyle Marcoscular gelişmiyor, iltifatı alan her adam frenliyor. Ülkenin gerçek sorunlarını bilen ve bunların çözüm yollarını gösteren ilerici, demokrat ve komünist güçler hâlâ takibe ve kovuşturulmaya uğruyorlar. General Enrile ve Ramos her ne pahasına olursa olsun Aquino'nun komünistlerle konuşmasını dahi istemiyor.

Başkan Aquino çeşitli zorluklarla karşı karşıya. Bir yanda kendisi-

Şili Kiliseler Birliği bir deklarasyon yayınlamak genel grevden sonra faşist rejimin yoğunlaştırdığı baskıları kınadı. Polis saldırılarının durdurulmasını ve ülkedeki insan haklarına uyulmasını istedi.

Pinochet'in terörü Şili halkını yıldıramıyor

2 ve 3 Temmuz günleri 1973'deki faşist darbeden bu yana Şili'de Pinochet diktatörlüğüne karşı en yığılsal eylem olan genel grev yapıldı. Tüm ülke (papakı) genel grev "Demokratik Şili" belgisi altında (Yurttaş Temsilcileri Ulusal Kurulu) adındaki geniş muhalefet cephesinin birleşimi ile gerçekleştirildi.

Genel grev sırasında polis ve ordu birliklerinin saldırsı sonucu 11 kişi öldü, 60 kişi de ağır yaralandı. Halkı kurutma rejime karşı isyana teşvik ettikleri gerekçesi ile Pinochet rejimi muhalefet cephesinin 17 lideri hakkında tutuklama kararı çıkarttı. Başkent Santiago'da, Valparaiso ve Konsepsion gibi büyük işçi merkezlerinde yığılsal tutuklama ve terör operasyonlarına başlandı. 15 bin kişi sorguya çekilmekte üzere Santiago Merkez Stadına götürüldü.

Halkın protesto gösterilerini engelleyemeyen, diktatörlüğün polis her zamanaki gıgıştericilerinin üzerine saldırdı. 14 yaşındaki bir öğrenci polis kurşunlarıyla aldığı yaralar sonucu yaşamını yitirdi. 18 yaşındaki bir kızın üzerine benzin dökecek yakın polisler genç kıızı hunhuna itti. Baskılar, baskılar, baskılar...

Amerikan Temsilciler Meclisi'nin Odenekler Ali Komisyonu tarafından bütçe görüşmeleri ile ilgili hazırlanan tutanaklar, ABD'nin hangi ülkelerde atom üssü bulması, ABD'nin hangi ülkelerde atom üssü bulması, ABD'nin hangi ülkelerde atom üssü bulması...

Şili'de ordu birlikleri genel grev sırasında göstericilerin üzerine ateş açtılar. Sonuçta 14 kişi öldü. Çok sayıda yaralıları oldu. Resimde olaylarda yaralanan bir genç kız görülmüyor

ABD, Türkiye dahil 8 ülkedeki atom üslerini modernleştiriyor

Amerikan Temsilciler Meclisi'nin Odenekler Ali Komisyonu tarafından bütçe görüşmeleri ile ilgili hazırlanan tutanaklar, ABD'nin hangi ülkelerde atom üssü bulması, ABD'nin hangi ülkelerde atom üssü bulması...

saklanması da olsa, Türkiye'de 5 üssü 54 atom deposunun bulunduğu resmi gaztan tıssık ediyor. Buna göre depolama 30'u İçişleri (İzmir) diğerleri ise Balıkesir, Mardin (Ağrı), Edirne (Malazgirt)...

ken, Amerika Birleşik Devletleri'ndeki yetkili organlar bu konuyu yazılı belgelerle bile açıklamaktan çekinmiyorlar. Türkiye'nin dışında ABD özelinde Ban Arın'da 20 askeri üssü...

sizlik oranı ise ülke düzeyinde % 40. Dış politika da, ABD ile ilişkilerde hiç bir değişiklik olmadı. ABD'nin dış ilişkilerdeki en büyük üssü hala Filinler'de. Ülkeyi yakından tanıyanlar 22 Şubat 86 günü Enri ile Genelkurmay Başkanı Yurdımcı Ramo'nun, Marcos'a karşı bayrak açtıkları, Filinler'in başına kendilerinin oturmayacağı verildikleri, fakat halkın Aquino'yu istemesi üzerine ilk kararlardan vazgeçip Aquino'yu başına geçirdiklerini söylüyorlar.

Devlet Başkanı Baysan Aquino

İplerin, ABD dostu olarak tanıyan bir kişi generalin elinde olduğu, Aquino'ya zaman getirdikleri gibi, istedikleri zaman da indirebilecekleri söylentiler arasında. Aquino bu durumu sezmekte ve kendisine en büyük tehlike Enri'le gelen geleceğini bilmekte.

General Enri ile Ramos her ne pahasına olursa olsun Aquino'nun komünistlerle konuşmasını dahi istemiyor.

Başkan Aquino çeşitli zorluklara karşı kargaya. Bir yanda kendisine küskün yığınlar, reformları frenleyen ülke zenginleri, generaler ve ABD'ye giderek arın babilmişliği gibi, diğer yanda, ülkedeki sosyal felâket ve bataklık içinde ekonomi. Aquino'nun bu sorunların üstesinden nasıl geleceği tüm dünya kamuoyunda merakla bekleniyor.

her zamanki gibi gıcıkçılıklar üzerine saldırdı. 19 yaşındaki bir öğrenci polis kurşunlarıyla aldığı yaralar sonucu yaşamını yitirdi. 18 yaşındaki bir kızın üzerine benzin dökecek yasa polisler genç kız hunharca öldürdüler. Bakkala emek almaya gelen 13 yaşında bir kız çocuğu polis kurşunlarına hedef oldu. F.Almanya televizyonu 2. programı ZDF'in arabasına atılan askerler şoförü yaraladı.

Tüm bu baskılara karşın grev sırasında öldürülen 3 kişinin ce-

Amerikan Temsilciler Meclisi'nin Onedeker Altı Komisyonu tarafından bizzat görüşmeler ile ilgili hazırlanan tutanakları, ABD'nin hangi ülkelerde atom üssü bulunduğuna açıklaması, Atom üssülerinin modernleştirilmesi, yeraltı depolarının kurulması ve yeraltı istasyonlarının inşa edilmesi yönelik böyle harcamaları ile ilgili Altı Komisyon tutanakları, somut sayılar "dışlilik" nedeniyle

saklanması da olsa, Türkiye'de 5 üssü 54 atom deposunun bulunduğu-
nu resmi ağzdan tasdik ediyor.
Buna göre depoların 30'u İncirlik'te (İzmir) diğerleri ise Balıkesir, Murted (Ankara), Erhaç (Malatya) ve Eskişehir üzerinde konulmuş. Türk Dışişleri Bakanlığı konuyla ilgili hiçbir açıklama yapmaya yanaşmaz ve Türkiye'de ABD'nin atom silahları bulunduğunu bile kamuoyundan gizlemeye çalışır-

Küzye'nin dışında ABD özellikle Batı Avrupa'daki 20 askeri üssünde bu tür modernleştirme çalışmalarını yapmayı amaçlıyor. ABD'nin atom silahı depoladığı ülkeler Türkiye, Federal Almanya, İngiltere, Yunanistan, İtalya, Belçika, Hollanda ve Güney Kore.

Özal'ın KKTC ziyaretinin ardından

Umut nerede?

Başbakan Özal'ın Kuzey Kıbrıs gezisinin yalnızca ekonomiyi amaçlı bir ziyaret veya seçim yatırımı olmadığı ortada. Gezinin Kıbrıs sorununun çözümü ve Türkiye'nin uluslararası ilişkileri açısından doğuracağı olumsuzlukları önümüzdeki günlerde iletileceğiz.

Açıkla ilk edimideye de ziyaretin başlica amacı, Kıbrıs'nın kuzeyinde bir oldu-bitti ile ilam edilmiş olan KKTC'yi uluslararası alanda kabul ettirme seferberliğini başlatmak. Eki ay kadar önce Türkiye dışişleri, özellikle Batı Avrupa ülkelerine yönelik böyle bir seferberliğin ön hazırlıklarına girişmişti. Son gezisiyle başbakan, bu kampanyanın resmi açılışını yaptı. Hem de kendine özgü üslubu ile... Fruko Tamek şirketinin finans ettiği reklam programı çerçevesinde, her yer deni "mutlu bir Özal" afişleri arasında, yanında kaymak tabakadan en has ispadamları ve pantasında "başasını" anavatanda (ve birçok üçüncü dünya ülkesinde) sinanmış, ekonomik "istisrar ve kalkınma" programıyla...

İşte, Türkiye'nin bundan böyle Kıbrıs politikasında izleyeceği strateji böyle bir senaryo içinde ve belki de Özal'ın dışişleri görevlerinin bile beklemeyi kadar kışkış ve kışkırtıcı bir biçimde dünyaya ilam edildi. Evren-Özal yörüngesine göre Kıbrıs sorunu çözülmesi, ancak dahi yerleşme yerli belli; ancak duralanlara göre yoneticin ve adadaki Türk Silahlı

Kuvvetleri'nin desteğiyle 1983 yılında ilam edilmiş olan ve şimdiye dek resmen yalnızca Türkiye'nin tanıdığı KKTC'yi artık herkes tanımlıyor. Özal'a göre Kıbrıs'ta, iki toplum arasında barış ve uzlaşma ancak böyle sağlanabilir.

Parlak sözler bir yana bırakırsak, niyet belleri, Papandreu yörüngesi ve Kipriyani'nun Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri Cuellar'ın hazırladığı son belgeye karşı takındıkları olumsuz tavır bahane edilerek, KKTC'nin kalleleştirilmesi ması dayatılıyor, Kıbrıs'ta bağış, bağlantısı ve federal bir devlet kurulması çözümlerinde daha da uzaklaşıyor. Ayrıca Türkiye, Kıbrıs konusunda dayattığı bu "çözümü", Yunanistan'a olan ilişkilerinde, Ege soruunda da çok olarak kullanacağını şaretini veriyor. Evren-Özal yörüngesinin bir girişimlerine en fazla destek verenleri de Ecziz hükümetine ve Kıbrıs Türk toplumuna hukukal konularda danışmanlık yapmış olan Anayasa Profesörü Mümtaz Soysal oldu. 26 Haziran tarihli Millet-iyletti keş yazısında Soysal, hiçbir öden verilmeksizin Türkiye'nin tanımması için ısrarı olutması savunuyor ve şöyle diyor: "Anlaşılmıştır ki federasyon yürümecektir, telaffuz edilmesinden korkulan söz telaffuz edilemi ve konfederasyona yoneticilidir."

KKTC'nin bağış bir devlet olarak tanımması adada barışı ve uzlaşmayı kolaylaştıracak mıdır? 1967'de Kuzeydoğu Kıbrıs'ta geçici Türk Kıbrıs yoneticin kuruldu; 1975'de Kıbrıs Türk Federe Devleti, 15 Kasım 1983'te de Kuzey Kıb-

rs Türk Cumhuriyeti ilan edildi. Bütün bunlar yapıldıktan gerekçe beklenmiyor. Sonuç ortada. Adanın fitten bölünmesi yündüdeki her adım, iki toplum arasındaki ayrışıklanı pekiştirmek, toplumlar arasında diyalogu zoraştırmaktan ve emperyalizmin müdahalesini kolaylaştırmaktan başka ne işe yarar? Ve her adım, hem ardından bu bölünmenin kalleleştirilmesi yündüde yeni adımlar geliyor. Bundan sonra atılacak olan adım ne dir? Evren-Özal yörüngesinin KKTC ile bir savunma paketi imzalayarak, Türk Silahlı Kuvvetlerinin adada kalmasını garantiye bağlaması mı?

Uluslararası ilişkilerde her zaman bir tıccar gibi yaklaşan Özal, KKTC'nin dünyaya kabul edilmesini de ekonomik olarak güçlendirilmesine bağlamıştır. Özal'ın KKTC'yi güldürme paketinden çıkan işe, K. Kıbrıs ekonomisini yüllüyle serbest ticaret ve turizme dayandırmak, yabancı yatırımın güvene vermesi, gümrük duvarlarını ve vergileri kaldırarak K. Kıbrıs'ma bir serbest bölge haline getirmek, yani, "savrunatın" tümüyle Türkiye tekelci burjuvazisine veya başına sermayeye amaç olmuştur.

"Başlangıçta halk büyük yollukluk çekse de, sonunda mutlu bir başına ulusalıca" diyen Özal'ın başına örneği olarak da "anavatana" göstermektedir. Yani Kuzey Kıbrıs halkı fedakarlık edecek, tekelçilerin, kaçakçıların ve onlarla işbirliği içindeki bir ayvuc Kıbrıs'ı idare etmenin cepleri dolacak, bunun da bir, "KKTC ekonomisini kendi ayakları üzerine dikmek" denile-

cektir. 25 milyar dış borcu ile Türkiye kendi ayakları üzerinde durabilmekte midir ki, KKTC durabilir?

Özal'ın paketinin somut sonuçlarını, eğer uygulamaya konulabilirse, hepimiz göreceğiz. Ancak kâhin olmaya da, mucize beklemeye de gerek yok. Modeli adı da, kimlere hizmet edecek de bellidir. Kuzey Kıbrıs'ta CTP Genel Başkanı Özker Özgür'ün bu konuda değerdendirmesi işin özüni ortaya koyuyor: "Özal KKTC'ye IMF'nin reçetelerini dayatmak istiyor. Bu tür ekonomik önlemler demokrasit rejime aygın değildir. Şili, Arjantin buna örnektir. Türkiye'de 12 Eylül rejimi olamaydı bu önlemler uygulanmazdı."

Öte yandan Özal'ın meydan mitinglerinde kullandığı devlet adama yakışmayan, kıskırtıcı kanıkan üslup, Rum yörüngesine yüllüyle tehditler, adanın her iki kesiminde de ayrışıklanı güçlendirir. Enosis taraftarlarını heveslendirir. Böyle bir ziyaretin ardından ne beklenilebilir? Barış ve uzlaşma mı? Yoksa ilişkilerin gerginleşmesi, toplumlar arasında diyalogu zoraştırması mı?

Şimdi Evren-Özal yörüngesi adada federe bir devlet kurulmasını istediği iki toplum arasında barışı güçlendirmeyen ya da olduğu konusunda kimi inka edebilir? Özal'ın Yunanistan'a ikide bir uzatmış zeytin dalını kim cildiye alır. Dayatmalarla, "oldu-bitti" lerle, kaçkı bir bağış sağlanabilir diye görünülmüştü?

Oysa bugün, Kıbrıs sorununun içinde bulunduğz kritik anadaya duygusalıca, yarının büsbütün

derinleştirilmesine, göven duygulanı körüklenmesine değil, sağduyulu, geniş perspektifli yaklaşımlara gereksinim var. Sorunu dar milliyetçi çıkarların ötesinde ele alan Rum'un ve Türk'ü ile Kıbrıs halkının ve tüm bölge halklarının çıkarlarını ve güvenliğini dikkate alan yaklaşımları... Bugün Kıbrıs'nın her iki kesiminde de böyle sağduyulu, iki toplum arasında ekilmiş nefret tohumlarının kurulmasından yana olan güler vardır. Ve her iki kesiminde de bu güler, emperyalizmin empoze ettiği çözümler dışında bir çözüme vammay, Kıbrıs'nın nasıl bir devlet yapısına sahip olacağını, barışçı görüşmeler yoluyla özgürce belirlemeyi istemektedirler. Kıbrıs'nın, bütünüyle çıkarlarını gözetken, gerçek anlamda yurtseverler onlardır.

Bugün Kıbrıs Türk kesiminde, Özal'ın dayatmak istediği ekonomik modele, IMF reçetelerinin dayatıldığı bütün halklar gibi tepki gösterenler de en başta bu güler olmuştur. K. Kıbrıs'ta Özal ve onun Kıbrıs politikasını protesto edenler Türkiye basınına yanlışlığı küçük bir azmık değildir. Bu konuda KKTC Başbakanı'nı kamu görevlileri, tam işçileri, senai işçileri ve öğretmenleri temsil eden 12 sendika muhtıra vermiştir. Her iki muhalefet başkanı geçen Cumhuriyetçi Türk Partisi (CTP) ise son seçimlerde, tüm sağın boyı hedefi olmasına karşın halkın yüzde 21'inin oyunu almış, K. Kıbrıs'nın ikinci büyük partidir.

Kıbrıs'nın gününinde, Rum kesiminde ki toplumun emperyalizme değil, birbiriene öden vermesin-

Turgut Özal Geçitkale havaalanında.

den yana olan, Kipriyani'nun uzlaşmaz tavırlarına karşı çıkan, son Cuellar belgesine karşı olumlu tavır alan, iki toplumun çıkarlarını eşit olarak korumaya bir çözüm den yana olan güler vardır ve bunlar azmızlıkta değildir.

Türkiye'deki demokrat, başneşver insanlar, Evren-Özal rejimine karşı muhalefet yürüten partiler, Kıbrıs'nın gerçek yurtseverlerinin sesine kulak veremедiler. Kıbrıs'ta 25 yıldır süren baskılara, iki toplum arasında körüklenen düşman-

lığa rağmen susturulmamıştır bu sesler. Kıbrıs'ta umut, Prof. Soysal'ın savundığı gibi ekonomik olarak güçlenen KKTC'nin hukuk duvarları er geç yıkarak uluslararası ilişkilerde kalleştirilmesini anan istem dilleşince ırsıverir. Halkevleri Genel Başkanı Başbakan Yıldız, Halkevleri Genel Kurulu başkanı TDP senatörü Niyazi Ağırbaş ve Halkevleri Yürütme Kurulu üyelerinden de imzalarını taşıyan dilleşke kayıymıllıca verildi.

Avrupa Müslüman Gençlik Teşkilatı Başkan Yardımcısı Zihni Edis'le barış hakkında söyleşi

“Akli olan, insanım diyen barışı savunur”

Erol DENİZ

Avrupa Millî Görüş Teşkilatı'na (AMGT) bağlı, Avrupa Müslüman Gençlik Teşkilatı Başkanı Yardımcısı Zihni Edis'in evindeyiz. Edis'e barışın gerekirdi arınan önemi ve 1986 Dünya Barış Yılı hakkında konuşmak söyleşi yapmak için buhışuk.

Sade, fakat zevkle döşenmiş oturma odasına girildiğinde, her ikimizin de barış duyulanı dolu olduğunu hissettirdi. Beni sıcak ve samimi hislerle karşıladı, yer gösterdi. Rahat edilemem için ne gerekliyorsa yapıyorlardı.

Lütfen hazırlanmış yemekler yendi. Yıllardır yemediğim köy çörebine olan hasretimi orada, ben kardeş evinde giderdim. Sıra çaya geldi ve ardından sonra da konuşmaya başladık.

Türkiye Postası: Sayın Edis, Türkiye'nin Dünya Barış Yılı olduğunu biliyor muydunuz?

Zihni Edis: Evet, 1986 yılının tüm dünyada barış yılı olduğu bilinir. 1986 yılının ve geleceğin tüm insanlığı ve yaşayanlara gerçek ben yitisi olmasına ben de en az bu davayı savunanlar kadar taraftarım.

Türkiye Postası: Sizce barış neden önemlidir?

Zihni Edis: Barış çok önemlidir. İnsanların kardeşçe birarada yaşamaya ve hele herkesin dert ve sorunlarının giderilmesi elbette ki çok önemlidir. Barışın değeri de budur. Üzüm de dinimiz de barışa çok önem vermektedir. Zaten İslam barış dinidir. Dinimiz her zaman barışa beyan eder ve barış yanlıdır. Barışın önemi herkesçe bilimeldir. Barışın olmadığı yerde hiçbir zaman insanlığın huzuru olmaz, adaletsizlik doğar.

Türkiye Postası: Silahlanmanın barışın güvencesine altına alınması için yapıldığını iddia edenler var. Buna ne dersiniz?

Zihni Edis: Silahlanmanın barışın güvencesine altına alınması doğru değildir. Zira silah barışı tehdit eder, koruruz. Silahlanma ancak silah tüccarlarının işine yarar. Silahlanma demek, bir kısmı insanları hak ve hukukunu yok eder, onların mallarına kendilerini sahip çıkması demektir. Silahlanmanın hiçbir zaman için dünyada barışı teminat altına alacağını söyleyemeyiz. Silahlanma ülkelerin insanlığını hak ve adaletini gözlemleyecekler, fakir fakarı yapıp emperyalizmi devam ettirecekler demektir. Benim kanun budur.

Türkiye Postası: Sayın Edis, herhangi bir dünya ülkesinin tek başına güvenliğini sağlama mümkün müdür? Bu tüm dünya barışının sağlanması için yeterli midir?

Zihni Edis: Bunu herkes en az benim kadar biliyor ki, hiçbir bir ülke, kendi başına dünyada hiçbir zaman için güvenliğini ve barışı sağlayamaz. Çünkü insanların yaşam ve güvenliğini için birbirlerine ihtiyaç vardır. Diyelim ki, ABD dünyada en zengin ve her istediğini yapabilecek bir ülkedir. Ama onlar bile en fakir bir Afrika ülkesine muhtaçtır. Zira kendisinde olmayan hammaddeleri dış ülkelere almaktadırlar. Bu nedenle insanların birarada kardeşçe yaşamaya gerekemektedir. Bir ülke tek başına barışı sağlayamaz” dediği zaman, dünyayı tahakkümü altına almak istiyor demektir. Ben bir ülkeden söz etmiyorum, birer canavar kabul ediyorum.

Türkiye Postası: Sayın Edis, yer yüzündeki silahlar kenara itildi, şimdi de Yıldızlar Savaşı planlanıyor. Bu konuda görüşünüz?

Zihni Edis: Biliyorsunuz, biz de bir söz vardır, “İnsan oğlunun gözünü bir avuç toprak doyuramaz” derler. Hedefe insanın mid-

nin tek başına barışı ve güvenliğini sağlayabileceğini inanmıyorum.

Türkiye Postası: Sayın Edis, bu söylediklerinizden, barışın bir ülkenin sorunu olmadığı, güvence altına alınması için, hangi görüşten olursa olsun tüm insanların uğraşması gerektiği, insanların aynı görüşlere rağmen kardeşçe yaşamalarının mümkün olduğu ortaya çıkmıyor mu?

Zihni Edis: Evet, çok yerinde bir konuya değindiniz. Ben bir insan olarak söylüyorum, insanlığın barış içinde ve kardeşçe yaşamasını gömliden temenni ediyorum. Hatta onun da ilave edebiliriz: Asırlarca önce daha gayri müslimler, müslüman devletin içinde kardeşlik ve barışa yaşıyorlardı. İnsanlar arasında bir anlık vardı. Şu 20. asrda barışı özerler olduk.

Türkiye Postası: Atom silahlarıyla yapılabir bir savaş üzerine ne düşünüyörsünüz? Böyle bir savaşın sonucu ne olur?

Zihni Edis: Atom savası insanlığın çok olmasa demektir. İnsanlığı yokedecek bir atom savasına akıl insanın düşünmesi için yeterli her fert bütün mevcudiyetle karşı çıkmalıdır. Atom atomları bilimleri, hayvanların ve tüm insanların mahvolması demektir. Atom savasını düşünen insanlar ben insan olarak kabul etmiyorum, birer canavar kabul ediyorum.

Türkiye Postası: Sayın Edis, yer yüzündeki silahlar kenara itildi, şimdi de Yıldızlar Savaşı planlanıyor. Bu konuda görüşünüz?

Zihni Edis: Biliyorsunuz, biz de bir söz vardır, “İnsan oğlunun gözünü bir avuç toprak doyuramaz” derler. Hedefe insanın mid-

di durumu geliştirmek, kapitalist sistem kendi tabiriyle “Medeniyet seviyesine” yükseldikçe, insanlığı mahvolmasına çalıştıklarını görüyoruz. Yer yüzünde yaptıkları katliamlar yetmiyormuş gibi, şimdi de yıldızlardan insanlığa gözdagi vermek, onları daha çabuk imha etmek ve “Ben size her şeyi yapabiliriz, siz insanlar olarak benim hegemonyam altındasınız” mantığı ile tehdit etmek, kapitalizmin öz fikridir. Onlardan insanlık için merhamet ve şefkat beklenemez. Zira onlar insanlık düşmanıdır. Daha doğrusu, huzur ve barış içinde yaşamak isteyen insanlara düşmanlardır. İnsanlar huzurlu olukça onların iyüldü, emperyalist fikirleri ortaya çıkacaktır, endişe etmekteyizdir. Barışın için de kaba kuvvete, silahla şimdiki “Yıldızlar Savaşı” ya insanlığa tehdit savurmaktadırlar.

Türkiye Postası: Dünyada silahlanmaya harcanan paralarla neler yapılabildir?

Zihni Edis: Bütçelerinin yarısını silahlanmaya harcayan birçok ülke var. Bu çok yersiz ve gereksiz bir harcamadır. Silahlanmaya harcanan paraların 3'de biri insanlık yararına harcanması olsa, o zaman zaten barış kendidilgenin gelirdi. Bu paraların bir kısmı Etiyopya'da Afganistan'da ve diğer Afrika ülkelerindeki insanlara yararına harcanması olsa, bu insanlar köli durumundan kurtulurlardı. Silahlanmaya para harcayan, silahlanmayı körükleyenler, kendi kirlarını düşünen, insanlığı düşünenemeyen, insanlığı yapılabir sosyal bizzetlere taraftar olamayınlar. Zira bunların kendileri insanlıktan çıkmıştır.

Türkiye Postası: Barışın korunması için bizlere düşen görev nedir? Neler yapılmalı, neler yapılabildir?

Zihni Edis: Barışın korunması için bizlere düşen görev nedir? Neler yapılmalı, neler yapılabildir?

Zihni Edis: Barışın korunması için özellikle durumu ve haksızlığı gören tüm insanların, emperyalist güçleri iyi teşhis etmesi gerekir. Bunları bertaraf edilemek için dayanışmaya, daha doğrusu birlikte çalışmaya ihtiyaç vardır. İnsanların söz, yazı ve tüm imkanları kullanarak birlikte hareket etmesi için bütün örgütler biraraya gelecek çalışmaya mecburdurlar. Örgütsel olarak birlikte çalışma diyorum, ancak böyle bir çalışma yapılmaz zaman emperyalist güçler aradan çekilmek zorunda kalacak, yerine hak ve hukukun güzellik bir düzen kuracaktır. Böyle bir düzen kurulmadıkça barış tehlikededir.

Bizim dinimiz de bunu öngörür. Bu da dünyanın bir ucundaki insanın çektiği ızdırabı hissedecek insanların başa çemesiyle mümkündür. Bunun için de “Ben müslümanın, diğer soldur, onunla selamı keselim, o komünisttir” şeklinde değil, kardeşlerin birbirlerini fikrine bürmet ederek, fikir teatisinde bulunarak gerçek ortaya çıkarmak lazımdır. Birisi “Benim fikrim doğrudur, ben başka fikir tanımam” dediği zaman bu pragmatizme girer. Diğer kardeş-

lerimiz solcusu oda görüşünü ortaya koysun, görüşler anlatılacak, fikir teatisi yapılacak gerek ondan sonra ortaya çıkacaktır. Ben fikirlerin düşününce yasadı edildiği, işkencilerin yapıldığı bir düzene taraftar değiliz.

Türkiye Postası: Sayın Edis, okuyucularımıza söylemek istediğiniz bir şey var mı?

Zihni Edis: AMGT ve tüm Millî Görüş Teşkilatları olarak, teşkilatımızın başkanı ve en ufak bir ferdi olarak söylüyorum, burada da olduğu gibi, Türkiye'de de 52 milyon insan bir kardeş sayıyoruz. Bir hiç bir zaman ayırım taraftar değiliz. Hepsi bir kere kardeş için di-

Zihni Edis çocuklarıyla birlikte.

yoruz. Ve bunu Allah'a inandığımız gibi üzerine basarak söylüyoruz. Bunun aksini düşünecek olursak İslam'da barış kişesini zedelemiş oluruz.

Neden 52 milyon kardeşiniz diyorum? Biz sağcı değiliz, solcu da değiliz. Eğer bir sağcı olsaydı, olaylara İslamın güzelliği ile değil, ABD'nin emrettiği şekilde, onun bile taktığı gözükle bakmış olacaktık. Bunun sonucu olarak da, solcu tarafta “Komünistler, kâfirler, bunları memleketi uçuruma götürür” diye, onları yapmadıkları şeylerle itham etmiş olacaktık. Bunun için de biz 52 milyon kardeş biliyoruz, birbirinden ayrırmıyoruz. Türkiye'yi bağınımlı hale getiren sağ zihniyetli, kapitalist sistemdir. Buna karşı gelen solcular gibi, Türkiye'nin hürriyetine kavuşmasını, ülkenin bağımsızlığını elbette İslam da istiyor, biz de istiyoruz. Bunun isteyen tüm kardeşlerle her zaman işbirliği yapmaya taraftarız. Sağcı ve solcu kardeşlerimizle hak savunun diyorum. Biz haktan yana bir toplumuz. Fakat diğer gruplara da hakkin dışında gözüyle bakmıyoruz.

Tüm kardeşlere selamlar. Türkiye Postası: Sayın Edis, söyleşi için çok teşekkürler.

“Biz 52 milyon kardeş biliyoruz, birbirinden ayrırmıyoruz. Türkiye'yi bağınımlı hale getiren sağ zihniyet, kapitalist sistemdir.”

“Barışın olmadığı yerde hiç bir zaman insanlığın huzuru olmaz. Adaletsizlik doğar.”

GÜLDÜŞÜN

Güldüren sorular

tomurcuk postası

Güldüren sorular

Hamburg'dan bir okuyucumuz

Gazetelerde, işe alınma sınavlarına giren işsizlere "Koyunun kaç ayağı var, tavuk kaç cins yumurta yumurtlar, karanlıkta çukura düşerseniz nasıl çıkarsınız" gibi "güldüren sorular" sorulduğuna dair haberler var. Türkiye Postası sıtli sınav sorularını biraz genişletti ve sınavı giren bir işçiye sordu.

TP: Bildiğiniz inek çeşitlerini sayar mısınız?

İ: Hollanda ineği, montofol ineği, döviz ineği.

TP: Döviz ineği de nedir?

İ: Yurtdışında çalışan ve hükümetimizin sağmal inek olarak gördüğü işçiler.

TP: Salatanın diğer adı?

İ: Özal!

TP: Kabak demedik, salatanın diğer adı nedir?

İ: Hiyar beyim, hiyar.

TP: Büyükbaş hayvanların sayın.

İ: O kadar çok ki hangisini sayayım?

TP: Türkiye'de cumburbuşakamını ve başbakanı kim seçer?

İ: Cumburbuşakamın ordu, başbakanı ABD seçer.

TP: Emekli pasaları ne yaparlar?

İ: Çeşitli holdinglelere yüksek maaşlı yönetici.

TP: Bataklığa düşünce nasıl çıkarırsınız?

İ: Bataklığa göre değişir.

TP: Ne demek yani?

İ: Bildiğimiz normal bataklıkla Türkiye temsilcisi de ondan.

kolay, yok eğer Türkiye'nin içine düştüğü bataklıksa, çıkması zor.

TP: Yarış deyince ne anlıyorsunuz?

İ: Dünyada yeni bir silahlanma yarışını ve arsan savaş tehlikesini, Türkiye'de ise omuzlu kalabalıklanın yağlı kapı kapma yarışını.

TP: 3 saat içinde ne yapabiliriz?

İ: Avrupa'ları aya çıkar, İstanbul'da ise Taksim'den Sirkeci'ye inilir.

TP: Türkiye'de transfer mevsimi ne zamandır?

İ: Futbolcular için temmuzda, politikaçılar için bütün yıl boyu.

TP: Üçak deyince aklınıza ne gelir?

İ: Dünyanın en zengin 7 generalinden biri olan Şahinkaya.

TP: O niye?

İ: Karısı F-16 savaş uçaklarını Türkiye temsilcisi de ondan.

● **Türk-İş'in Eskişehir mitinginde bir vatandaş durduk yerde döven komiser, dövüldüğü adama TRT görevlisi olduğunu görürnce "Pardon, ben seni sendikacı sandım" dedi.**

tamurcuk
postası

Sevgili çocuklar,
Aşağıdaki yazın arkadaşınız Savaş Coşkun Danimarka'dan, 1 Haziran yangınımız için yollamıştı. Katıldığı bir barış yürüyüşünü başarıyla anlatan Savaş'ı kutluyor, gönderdiği yazını yayınlıyoruz.

Evden çıkmak üzereydik. O gün yürüyüşe gidecektik hava çok kötü idi anırm yürüyüşe çıkacağımızı pek sanmıyorduk. Üstümüze paltolarımızı giydik ve dışarı çıktık otobüs durağında biraz bekledikten sonra otobüs geldi ve bindik. Yanımızda halamın oğlu Özgür de vardı. Özgür annem ve ben demeye geldik herkes orada toplanmıştı. Biraz bekledikten sonra herkes demekten çıktı Svanemallen istasyonuna gidecektik. Svanemallen istasyonunda bir çok insan yürüyüş kolunu bekliyordu. Yürüyüş kolunu beklerken yağmur da başlamıştı ama o kadar çok yağmıyordu. Biraz sonra yürüyüş kolu geldi ve yürüyüşe katıldık.

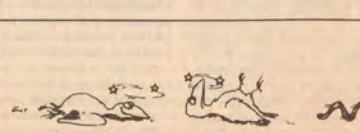
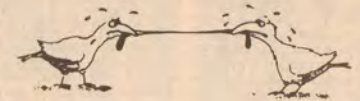
En önde büyük bir barış güvercini vardı, onun arkasında bayraklar pankartlar vardı. Tabi biz de bir pankart hazırlamıştık. Bizim biraz önümüzde çok güzel bir pankart vardı üzerinde atımdan anıdırılmış Kuzey yazınıyordu. Östebro'ya geldiğimizde barışçı gençlerin gösterisini seyrettik. Biraz daha yürüdükten sonra Amerikan Konsolosluğu'nun önüne geldik ve de hepimiz "hop hop hop atom prove stop" diye bağırarak yürüyüşümüze Kopenhag'daki meydana başladık. Yürüyüşün bir kısmına da katılmıştı ki. Özgürün başı ağrımaya başladı çok yorulmuştum. Yine de Özgür baş ağrısına dayandı. Meydana geldiğimizde bir çok çocuk görüştük onlar da anne ve babalarıyla yürüyüşlerdi. Meydana bir sahne kurulmuştu ve de o sahnede şarkı söyleniyordu. Orada bir kaldırıktan sonra Özgür'ü otobüse bindirdik ve de eve gittik.

Savaş Coşkun/Danimarka

Bochum'dan Ahmet Canikli, çocukların özgürce gülp eğlenmelerini anlatmıştı bu resmi sizin için çizmiş.

KİM KAZANDI ?

Dışişleri Bakanlığı nasıl çalışıyor?

- Dışişleri Bakanlığı çalışıyor?
- Nasıl çalışıyor?
- Amerikanın ayan içleri gibi?
- Amerikalı nasıl ayan iç?
- Ağzına bir kaşık yoturt alır, bir yutudan da su. Sonra başlar başını sallamaya... Sallar ha sallar. İşte Dışişleri Bakanlığı. Daha doğrusu Amerika'nın Dış Ayan İçleri Bakanlığı. Reatan Efendisiyle içtikleri ayan ayrı gülmüyor.
- Doğru. Sallabaş Bakanlık bu!

Küçük kız hazineye nasıl ulaşacak?

Füsün Can/ İngiltere

Ülkemizin tanınmış yazarlarından Demirtaş Ceyhun Duisburg'daydı

Saliha GÜNER

"80'li yıllarda Türkiye'nin beyin gücünün yarısı tahrip edildi"

Dünya Yazarlar Örgütü (PEN Klübü'nün Hamburg Kurultayı'na nedeniyle bir süreden beri F.A.İ-manya'da bulunan ve çeşitli kentlerde düzenlenen toplantılara katılan tanınmış yazarımız, TYS İkinci Başkanı **Demirtaş Ceyhun**, Duisburg Şehir Kütüphanesi'nde 11 Temmuz 1986 günü bir sohbet toplantısı yaptı. Çevre kentlerden de katılımla, kalabalık bir dinleyici topluluğu tarafından ilgiyle izlenen toplantıyı Şehir Kütüphanesi, KIEBITZ ve Awo birlikte düzenlediler.

Demirtaş Ceyhun katılanların istediği üzerine bir süre Aziz Nesin'den söz etti. Aziz Nesin'in Eyrim'e sürüp giden mizah ve mücadele yüküyle çalıştığını, Nesin Vakfı'na ilişkin anekdotları gülmece ustası Nesin'in öfkesi içinde anlattı. Daha sonra Aydınlardan Dilekçe'nin Aziz Nesin önderliğinde örgütlenişinin öyküsünü ve Aydınlara Davası sürecinden ilginç anılar aktardı. Bir örnek vermeden geçemeyeceğimi: İmza için TUSİAD Başkanı Ali Koçman'a gidilmiş. Ali Koçman dilekçedeki imzaları bir bakıp, "Aziz Bey, siz hep solculara gitmişsiniz imza almak için" demiş. Aziz Nesin, "Tabii Ali Bey, kuş kuşla konuşur, balıkla konuşmaz," diye yanıtlamış. Koçman, "Ama ben balığım," deyince, Nesin'in aklından geçen, ama dile getiremediği yanıt şöyle: "Köpek balığı, değil mi?"

Bülent Ecevit'in dilekçeyi imzalamayı kesinlikle reddedilmiş, imza koyduğu için avukatını azledilmiş. Erbakan'ın görüşmelerde ise, aydınlardan idam cezasına karşı çıkmayı omlayan ve Erbakan'ın dilekçesinin muhabatı olan mercaı meşru saygımasız yüzünden anlaşamamaları ıbrat ve ilgilie izlenirken, Yigil Cam'da artistler, dilekçe imzalamaya öyküleri kahkahalarla güldürdü dinleyenleri.

DEMİRTAŞ CEYHUN

1934 yılında Adana'da doğdu. Devlet Güzel Sanatlar Akademisi Mimarlık Bölümü'nü bitirdi. 1972'den beri gazetecilik ve yazarlık yapıyor. Çeşitli dergi ve gazetelerde yöneticilik yaptı. Politika Gazetesi Yayın Yönetim Kurulu'nda bulundu. Edebiyat Cephesi adlı dergiyi çıkardı. Yazarlar Sendikası yönetimini görev aldı.

Türkiye'de kitapları, faaliyetleri, etkinliklerine, kitabın yayınlanmasına değeri katkılarla bulundu. Haten Dünya Yazarlar Örgütü'nün Hamburg Kurultayı nedeniyle Federal Almanya'da bulunuyor.

nüyor.

Anlattığı tüm bu anılar ve anekdotlarla Türkiye'de günlük yaşamın ve mücadelenin politik arka planını yansıtırdu Demirtaş Ceyhun.

Türkiye'de haftada birkaç kez TV ekranlarında operasyonlar, düzmecə suç aletleriyle sergilenirken, silahlarla birlikte daktilo, tektisr makineleri ve bol sayıda kitabın da yer almasının kitaba karşı korkuyu beslediğini dile ge-

tiren Ceyhun, "Kitap halkın kafasında yasaklanmıştır," dedi. Kitapçı sayısının gittikçe ve hızla azaldığını dikkati çeken yazar, "Kitaplar eskiden ilk dağıtımında 1000-1500 dağıtılırdı. Şimdi ise en tanınmış yazarların, örneğin Yaşar Kemal'in kitapları bile ilk dağıtımında 400-500 zor dağılmaktadır" dedi.

Son zamanlarda Türkiye'de en çok okunan kitapların yakın geçmişe ilişkin anı kitapları-falanca albayın, generalin vb. anılar yakın kaç analizine eğilen kitaplar olduğunu söyledi ve, "İnsanlar yakın geçmişin analizinden veya dedikodusundan hoşlanıyorlar. Kültür hayatımız için bir yenilik bu," diye ekledi.

"Biz yazarlar çocuk kitapları yazarıyorduk geleceğin okunur, okunurlarını yetiştiriyoruz. Sonra her on yılda bir, bir cunta geliyor, bizim yetişkin okurlarımızın en az yarısını telef ediyor. Genç okurlarımızın bir bölümü yurt dışına kaçmak zorunda kalıyor, bir bölümü hapishanelere dolduruluyor, bir bölümünü akıl sağlıkları, ruh sağlıkları zedeliliyor. Biz yeniden çocuk kitapları yazmaya koyuluyoruz, yeni okurlar yetiştirmek için," diyerek yan şaka dile getirdiği gerçeği, şöyle vurguladı:

"Toplum tarihimizin hiç bir döneminde düşünce ve eğitim hayatımız böylesine büyük tahribata uğramamıştı. 70'ler Türkiye'nin petrolü yoktu, ama büyük bir yetişmiş insan gücü vardı. 80'lerde Türkiye'nin beyin gücünün yarısı tahrip edildi."

Duisburg ve çevresinde edebiyat-sevirenlerin uzun süren uğraşlarıyla, kitapları tahrip edilmiş birer sohbet toplantısı, bu haber yazısının kapsamına sığmayacak kadar doluydu.

Soldan sağa, Dursun Akçam, Nihat Behram, Yaşar Miraç, toplantının yöneticisi, Ömer Polat.

Köln'de bir edebiyat akşamı

4 Temmuz cuma akşamı, Türkiye Öğretmenler Derneği, Köln-Volkshochschule'de gazetemizin 1985 Gençlik Yılı Yarışması'nın jüri üyelerinin de katıldığı bir okuma akşamı düzenledi.

Toplantıya, Dursun Akçam, Ömer Polat ve Yaşar Miraç'ın yanı sıra Nihat Behram ve Pen Klübü'nün davetlisi olarak F.A.İ-manya'da bulunan gazeteci, yazar Demirtaş Ceyhun da konuşmacı olarak katıldılar.

Son yıllarda gittikçe daha da gelişen yurtdışındaki edebiyat ve sanat etkinliklerinin ve bir-kimlerinin geleceği konusunda görüş alışverişini amaç edinen tartışmalı toplantıya 50'ye yakın sanatsever izledi. Yurtdışındaki Türkiye'li göçmen işçi olgusundan hareketle "Göçmen edebiyatı'nın varlığını ya da gelişen edebiyatın nasıl tanımlanabileceğini tartışan yazarlar, özellikle hızla gelişen genç edebiyatçılara destek olmanın ve yol göstermenin önemini altını çizdiler.

Dursun Akçam, buradaki yazar ve sanatçıların çok yüreklilikle eksikliklerini vurgularken, Ömer Polat, gelişen edebiyatın "Arabesk edebiyatı" olduğu teklisini dikkatleri çekti. Nihat Behram ve Yaşar Miraç Türkiye edebiyatı yurtdışında iyi tanınmadığını bu konuda eksikliklerini giderilmesini önerdiler.

Ayrıca sanat ve edebiyatın gelişiminin Türkiye'li göçmen işçi sorunlarından soyutlanamayacağını belirtti. Türkiye'den konuk olarak gelen Demirtaş Ceyhun'un "Yazarlarımız ve işçilerimiz Türkiye'ye götülmek istiyoruz. Sizlere Türkiye'yi baştan kurmada ihtiyacımız var. Yeni Türkiye'yi sizlerle birlikte kuracağız," sözleri coşkuya karıştı.

Çağla'yla dayanışma şimdi daha önemli

"Küçük yaşlarda geçirildiğim bir kemik hastalığı nedeniyle sol ayağımın kemigi güçsüz kalmış... Sol ayağım zaman içerisinde sürekli eğiliyor, kulalıyordu... 1980 yılında ameliyat oldum... Hesapta olmayan bir sürü yanlışlık ve ihmâl sonucunda sakat kaldım... Ancak költük doğduğum yarımdan ille yüzyıllar beklettim... Girden bire hareketi yeteneğim kısımlım, ulaşım araçları ile yoksuluk edemeyiz ve evden başkalarının

yardımı olmadan çıkamaz olmuştum. Bir işe girip çalışamıyordum.

Bu arada Sosyal Sigortalar Kurumu'ndan 'resmi eliyle çiziyordum ayağıyla değil' diye 'çalışabilir' raporu verilince evde 'çalışmaya' başladım. Duyduklarımla, hissettiklerimi, nasıl en iyi yaptığımı düşündükten, en yalın, en etkili anlatım aracını karikatür olduğuna karar verdim. Böylece 'Sakatlar' sergisi ve dizisi doğdu. İlk karikatürümü 1981 yılında çizdim. Sa-

anlaşmalarını ibret ve ilgilie izlenirler. Yeşil Cam'da artistlerin dilekçe, imzalamaya öyküleri kahkahalarla güldürdü dinleyenleri.

Alli Kırmızıya ödülünü alırken.

Gençlik yarışmasında derece alanlara ödülleri verildi

Gazetemizin 1985 Uluslararası Gençlik Yılı dolayısıyla düzenlediği Gençlik Yarışmasında derece alan gençlere ödülleri dağıtıldı. Bu amaçla Düsseldorf'ta 5 Temmuz günü bir toplantı düzenlendi.

Gazetemizin şef redaktörü Ali Söylemezöğlu'nun konuşması ile açılan toplantıda yarışmamızın jüri üyelerinden Ömer Polat, Yaşar Miras ve Dursun Akcam birer konuşma yaparak edebiyat dalında derece alan eserleri değerlendirdiler ve gençlere ilerideki çalışmalar için tavsiyelerde bulundular.

Yarışmamızın müzik dalı üçüncüsü Süleyman Ali Çoban orgu ile, aynı zamanda gazetemizin Wiesbaden temsilisi olan Metin Yıldız sazı ve türkülü ile Barış Müzik Grubu gençleri coşturmuş geocce renk kattılar. Düsseldorf İşçi Derneği'nin çocuklardan oluşan müzik grubu ise büyük bir ciddiyet ve ustalıklı izleyicilere eğlence ile dakikalar yaşattılar.

Gece gençlerin hep birlikte çektiği halayla ve danslarla ikinci bir gençlik yarışması açılması dileği ile sona erdi.

liği'nde bulundu. Edebiyat Tephisi dergiye çıkardı. Yazarken Sendika'sı yönetiminde görev aldı.

Türkiye'de kitap fuarlarına, etkinliklerine, kitabın yaygınlaşmasına değerli katkıları bulundu. *Halen Dünya Yazarlar Örgütü'nün Hamburg Kurultayı nedeniyle Federal Almanya'da bulunuyor.*

Fotoğraf nasıl çekilir?

— 2 —

Soner GÜRLER

Fotoğraf makinesi

tir önemli olan. Bir fotoğraf makinası satın alınmadan ilk sorulması gereken "İhtiyacım nedir?" sorusudur.

Bugün stüdyolarda yüksek kalitede profesyonelce resim çekmek için 6x6 ve 6x9 cm gibi filmlere fotoğraf çeken veya bir mat cam üzerine (film görevi gören) fotoğraf çeken makinelerla çalışılır. Bu makinelerin çektiği resimler çok kaliteli de olsa, hem makinelerinin hem de filmlerin pahalı oluşu, ayrıca makinenin ağır olması nedeniyle taşıma zorluklarını amatörler pek kullanmazlar.

Hafif oldukları, her çanta ve cebte girdiklerinden, kullanımlar sırasında da bazı kolaylıklar sağladıklarından 13x17 mm filmlere resim çeken pocket

(cep) makineleri pek tutulmaktadır. Fakat bu tür makinelerin kolay kullanımı ve küçüklüğü çekilen fotoğrafın kalitesini olumsuz etkilemektedir. Bu tür makineler 24x24, 28x28 mm filmlerin kullandıkları kaseli makineleri de ekleyebiliriz. Hele hele son senelerde adından çokça söz edilen diş makinelerine hiç değinmemeyi yeğliyoruz. Bu tür makinelerle çekilen resimlerin, makinenin kalitesi de göz önünde bulundurularak her zaman güvenilir olmayacağı gibi, asıl kalitesizlikleri resmin albüm boyutlarından çıkıp, daha büyütüldüğü zamanlarda görülür.

Polaroid denilen ilk bir kap dakikada bitmiş resim veren makinelerin optik tekniği diğer makinelerden büyük farklılık

gösterme de, bitmiş resim verilerinden çalışma teknikleri biraz farklıdır. Bu tür makineler kendileri öyle ayrı pahalı olmasalar da filmlerinin çok pahalı oluşları her poz için ayrı çekim gerektirdiği ve belirli bir boyutu aşamadıkları için masraflıdır.

Su ana kadar kısaca değindiğimiz değişik makinelerin olumlu ve olumsuz yanlarını genelinde inceledikten sonra gelelim 24x36 mm boyutlarında film çeken el makinelerine.

Bu tür makineler pocket ve kaset makinelerden biraz ağır ve büyüktür. Olsalar, taşımakta büyük zorlukları olmadığında, stüdyo makinelerinin resim kalitesine her zaman erişmiyor da olsalar, iyi ve kaliteli resim verdiklerinden günümüzde en geçerli makinelerdir. Bunlardan iki değişik tür vardır. Objektifleri sabit (Kleinblöckemeyer) olanları ile objektifleri değiştirilebilen aynalı (Spiegelreflex) türleri.

Hiç şüphesiz aynalı, objektifli değiştirilebilen türleri geliştirilmeye müsait, tekniklerinin daha kaliteli resim vermeye müsait olması, değişik ve zor koşullarda resim çekmeye olanak vermeleri açısından aynasız çalışan objektifli değişim türlerinden daha iyi ve kullanışlıdır, fakat pahalıdır. Objektifli değişimlenir ise çektiği resim açısından öyle fazla avantaj kadar kötü resim vermeseler de çok pratik, taşınması kolay, kullanılması basit ve ucuzdur.

Bu nedenle ihtiyaca göre bu iki tür makine arasında seçim yapılması tavsiye edilebilir.

koluk değneği yardımı ile yürüyebilecekim... Birden bir hareket yeteneğim kısılmış, ulaşım araçları ile yolculuk edemez ve evden başkalarının

Yaklaşık iki senedir Federal Almanya'da bir yandan karikatür çizip hayatını kazanmaya çalışırken, bir yandan da sağlığı bir yaşam için gerekli bir diş ameliyatı yapılabilecek parayı bulmaya çalışan genç sanatçılarımızdan Faruk Çağla karikatüre nasıl başladığını *Sonut Dergi'si* ne böyle anlatmış. Çağla, 12 Mayıs tarihinde Glessen'de bir ameliyat geçirdi.

Bilindiği gibi Faruk Çağla ile dayanışma amacıyla 1985 yılının sonunda Fakir Baykurt'un önderliğinde bir kampanya açılmış, kampanya daha sonra Prof.

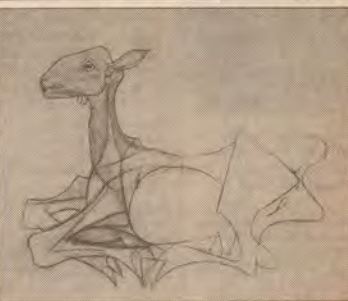
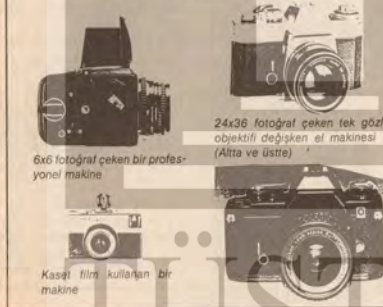
Klaus Liebe Harkort ve Aziz Nesin'in de desteğiyle genişletilmişti.

Ancak Faruk Çağla'nın ameliyatı için gerekli olan para bugüne kadar toplanamadı. Henüz diş ameliyatından önceki gerçekleştirmişken, sosyal yardım kurumlarının, sigortanın masrafları karşılamaması üzerine enfeksiyonu açık bir şekilde hastahane'den çıkartılmak istenilen bu genç sanatçıımız okutlarımızın da desteğini sağlayabilmek amacıyla dayanışma kontosu ve irtibat adresini yeniden yayınlıyoruz.

Faruk Çağla
Wachstation, Orthopädische
Unl. Kl. 6300 GIESEN

Konto numarası:
Bank für Sozialwirtschaft
Münch (BLZ 700 205 00) Kto nr.
8822703. Kennwort: Faruk
Çağla Spendenaktion.

FOTOĞRAF MAKİNESİ TÜRLERİNE ÖRNEKLER

Picasso sergisi

Picasso'nun suluboya, yağlıboya, karakalem ve pastelge çektiği 200 eserinin izlenebileceği sergi Düsseldorf "Kunstsammlung Nordrhein-Westfalen" de 27 Temmuz 1986 tarihine kadar açık. Picasso'yu eserleriyle tanımak isteyenlerin bu sergiyi kaçırmamaları önerilir.

DEDİLER Kİ...

"Türkiye'de 1,5 milyon rüşvet vermedin tıfalo bile yaptırma-sınız." Kültür ve Turizm Bakanı Mükerrrem Taşoğlu

"Zam yapmadık, ayarlama yaptık." Son posta ve haberleşme zamlarından sonra PTT Genel Müdürü

"Başbakanlığı Turgut Özal'ın 10 gün bıraksın, ben ona memleketin nasıl idare edildiğini göstereyim." Turgut Özal'ın düdüğü İbrahim Eker

"Nazım Hikmet'in şiirlerinin şarkı sözü olarak TRT'de yer alması söz konusu değil. Bizim devlette ihtilali olanlarla işimiz yok. Yılmaz Güney'in başkanı bizim için haber değeri taşıyor." TRT Genel Müdürü Tunca Toskay

"Kızılay neyse biz de öyüz. Biz de Kızılay gibi kamu yararına çalışıyoruz." Ünlü işadama Sakıp Sabancı

"İstanbul'daki zenginlere 'patron' diyorlar, benim gibi gündeüz kanserleke gece sivrinsikle uğraşanlara 'ağa' diyorlar." Eski milletvekili Diyarbakırlı toprak ağası Mahmut Kepoğlu

Özgürlük ateşinin koruyucuları

"Amerika'nın özgürlüklerin yuvası haline geldiğini unutmayalım. Anıtın meşalesi her zaman yanacak ve pırlıtsı doğudaki kardeş cumhuriyeti de (Fransa) aydınlatacaktır. Işık huzmesi, cehaletin karanlığını ve insanın baskısını delerek dünyaya ışık tutacaktır."

Bu sözleri 100 yıl önce Amerika Başbakanı Cleveland New York'da özgürlük anıtını, "Bayan Özgürlük"ün (Miss Liberty) meşalesini yakarken söylemiş.

O yıllarda Avrupa'nın tek cumhuriyeti Fransa'dan Amerika'daki genç cumhuriyet insanlarının uğrunda savaş verdiği yüce bir değer, özgürlüğün simgesi olarak gönderildi, özgün adıyla "Dünyayı Aydınlatan Özgürlük" anıtı, Fransız heykeltıraş Bartholdi'nin eseri olan bu anıt paketlere konarak, gemilerle taşındı Özgürlük Adası'na.

Bayan Özgürlük, 100 yıl boyunca elinde meşalesi, başında tacıyla durduğu topraklarda neyin simgesi olabilirdi? Bir kere 1. Dünya Savaşı yıllarında Amerika'nın ulusal simgesi oldu ve savaş fiyanses etmek için başlatılan kumpanyada kullanılarak 15 milyar dolarlık tahvil satıldı.

Sözümüne meşaleden dünyaya özgürlük ışıkları süzülürken, ayaklarının dibinde zenciler karşı ırk ayrımı politikası sürdü gitti. Geçen yıllarda birlikte ABD emperyalizmi palazlandı, halkların düşmanı, silanlanmayı tirmandırıcı bir politikayla dünyayı karanlığa boğmaya çalıştı, çalışıyor. Bu yetmedi, şimdi elini uzaya da uzatıyor.

Son yıllarda, harabeye dönen Bayan Özgürlük'ün ışıkları da yanmıyordu. 30 milyon dolar harcanarak yeni bir çehre kazandırıldı ve 4 Temmuz günü 100. doğum gününde Reagan düğmeye basarak ışıklarını yaktı.

100. doğum gününde Bayan Özgürlük bu kez de korkunç bir tüketim fırsatının kurbanı oldu. Taci ve meşalesi şeklinde kurabiyelerden, baskılı tişörtlerden tutun da, elektrikli aletlerin reklamlarından, pornografik ilanlara kadar her yerde Bayan Özgürlük vardı. Başına özgürlük kelimesi konan tüketim mallarıyla doluydu piyasa.

Milyonlarca Amerikalının ve turistin izlediği görkemli törenlerin sırasında yelkenliler ve savaş gemileri selamladı Bayan Özgürlük'ü. Dünyanın pek çok limanında kovulan Şili'nin eli kanlı faşist diktatörü Pinochet'in savaş ve işkence gemisi La Esmeralda da onu selamlayanlar arasındaydı. La Esmeralda'nın ülkesinin limanlarından 1976'da ilerici güçlerce kovalanışı hatırlardır.

Reagan onu ışıklandırarak düğmeye basarken "Biz özgürlük ateşinin koruyucularıyız. Bütün dünyayı aydınlatmış diye, bu gece bu ateşi yemeden yakıyoruz" diyor. Kimbilir belki de o

Yabancı dil bilmeyen ayı oynatamaz

Antalya'nın Lara semtinde Sabri Demirezen adında bir vatandaş her gün "Şaban" adındaki ayısını tefiyle şarkılar söyleyerek oynatıyor. Ardından ayısıyla turistleri heyecanlandırarak bir güreşe tutuşuyor. Daha sonra "Şaban"ın eline tefi tutuşturuyor ve turistlere "Fi-ve hundred liras or one dollar please" (500 lira ya da bir dolar lütfen) diyerek para topluyor. Sabri Demirezen ilkokul mezunu, 6 çocuk babası ve tek geçim kaynağı ayı oynatmadan kazandığı para. Kendi çabasıyla İngilizce öğrendiğini söyleyen Demirezen, "Yabancı dil bilmeyen Antalya'da ayı oynatamaz" diyor.

almış iyi İngilizce bilen bir başkan yönetiyor Türkiye'yi. En ilgisiz iş alanlarına bile yabancı dil bilen elemanlar aramıyor artık. Yabancı şirketler cirit atıyor ülkede. Türkiye bir görücüye çıkarılan kız gibi yabancı şirketlerin huzurlarında.

Evet Türkiye'de yabancı dil bilmeyen ayı bile oynatamaz. Ülkemizin içine düştüğü içler acısı durumun ufaklık bir göstergesi bu...

Ağaçlar,
meyvalar

ve

incediği uğraşlarına ağa diyorlar." Eski milletvekili Diyarbakırlı toprak ağası Mahmut Kopulu

"Ülkede herşeyin tadı tuzu kaçtı. Ama her nasılsa Özal'ın gücü Tekirdağ rakısını bozmaya yetmemiş." SHP Genel Başkanı Erdal İnönü

"Hiç korkmayın, Türk-Yunan savaşına Avrupa ve Amerika asla izin vermez." Dışişleri Bakanı Vahit Halefoğlu

"Hür Demokrat Parti'yi şüksekanlar var." HDP Genel Başkanı Mehmet Yazar

"Kocanızın kıymetini bilin. Şöhret ve para iyi bir kocanın yerini tutmuyor." Ses sanatçısı Şeşil Heper

"İstanbul için gece gündüz çalıştım ama bildirimine fırsat bulamadım." İstanbul Anakent Belediye Başkanı Bedrettin Dalan

"İstanbul'da zenginlere 'patron' diyorlar, benim gibi gündüz karasınkırı, gece sivrisinekle uğraşanlara 'ağa' diyorlar." Eski milletvekili Diyarbakırlı toprak ağası Mahmut Kopulu

Pehlivanlık mı, yoksa seçim turu mu?

Bu yıl geleneksel Kırkpınar yağlı güreşlerinde pehlivanlardan, güreş karşılaşmalarından ziyade er meydanında ANAP'ın, Özal'ın politik gövde gösterisi vardı.

Özal bu politik gövde gösterisine gelirken, zaman zaman Trakya'nın köylerinden konakladı. Bu konaklamaları sırasında ayıçığı tarlalarında tarımda yaşanan krizden şikayet eden üretici köylülere "Fazla para harcıyıp, enflasyonu artırmayın" diyerek kızıdı. Yine halka hitaben yaptığı konuşmada, işsizlikten şikayet edenlere de "Gençlere iş bulmaya mecbur değilim" dedi.

Tam bir devlet adamına yaraşır yanıtlar vererek Kırkpınar'a ulaşan Özal burada, ANAP'lı belediye başkanından üç yıl peşpeşe Kırkpınar'a katıldığı için "siyasetin başpehlivanlık altın kemeri"ni aldı. Altın kemeri bir türlü vücut ölçülerine uyduramayan Özal göğsünde çaprazlama tutarak poz verdi. Pehlivanlara, belediye başkanıyla birlikte ANAP selamı verirdi. Sonra er meydanında utanmadan tur attı.

Ara seçim konusunun tartışıldığı şu günlerde bu tarlar seçim propagandasının buluşma noktalarıydı.

24 Ocak kararlarının mimarı Özal'ın uyguladığı ekonomi politikasıyla ülkeyi içine sürüklediği durumu

bir bir sıralamaya gerek yok. Ancak son söylediklerine değinmeden geçemedik. Gençlere iş bulmaya mecbur olmayan, üretici köylünün şikayetlerine azarlayarak cevap veren bir başbakanın er meydanında işi ne?

selamlayanları arasında. La Esmeralda'nın ülkesinin limanlarından 1976'da ilerici güçlerce kovalanışı hatırlardadır. 100 yıldır emperyalist ve gerici çevrelerce özgürlüğün dışında herşeyin simgesi yapıldı Bayan Özgürlük.

duğmeye basarken "Biz özgürlük ateşinin koruyucularıyız. Bütün dünyayı aydınlatmış diye, bu gece bu ateşi yeniden yakıyoruz" diyor. Kimbilir belki de o sırada Reagan dünyayı bir anda toptan yokedecek düğmeye basmayı hayal ediyordu.

lize öğrendiği söylenen Demirezen, "Yabancı dil bilmeyen Antalya'da ayı oynatamaz" diyor.

Artık Türkiye'de yabancı dil bilmeden ayı oynatmak bile mümkün değil. Eee ne de olsa büyüklerinden dersini, terbiyesini Tekas'da

YORUMSUZ

Allah'ın akıllı kulları

Bilindiği gibi Birleşmiş Milletler Güney Afrika'daki ırkçı rejimi protesto amacıyla bu ülkelye ticari ilişki kurulmaması yolunda tavsiye kararı aldı. Birleşmiş Milletler'in üyesi bir ülke olarak Türkiye Cumhuriyeti Dışişleri Bakanlığında da bir genelle yayınlarak Güney Afrika Cumhuriyeti ile herhangi bir ticari bağlantı kurulmaması yolunda ikazda bulunmuş.

Dışişleri genelle yayınladıysun Türkiye'nin Güney Afrika'dan ithalatı resmi istatistiklere göre 175 milyon dolara ulaştı.

Hazine ve Dış Ticaret Müsteşarı Ekrem Pakdemirli ise bu konuya bayağı

açıklık getirdi. Müsteşar hazretleri "ırk ayrımı meselesiyle uğraşacak Allah'ın tek kulu biz miyiz?" diyor. Efendim zaten bu ülkelye ithalat yapılmaması engellemeye imkan yokmuş. Serbest rekabet ortamında dü-rup dururken bu ülkelye ticaret yapmayın denir miymiş hiç? Hem de Dışişleri'nin genelgesinden haberi yokmuş.

Pakdemirli'nin bu demeci konusundaki fikrini soran gazetecilere Özal'ın verdiği yanıt da pek farklı değil. Özal'a göre İngiltere ve İs-viçre'de görünüre de ambargo uygulayıp, el altından ticareti yürütüyorlarmış, 50-telik dolaylı yoldan ithalat

yapıldığını nereden mal geldiği bilinemezmiş. Anlaşılan Özal da gümrüklerde nereden gelirse gelsin, malın menşinin gümrüklerde tesbit edilmek zorunda olduğuna dair gümrük mevzuatını bilmiyor.

Müsteşarın Allah'ın akıllı kulları yolundaki demeci üzerine de Özal, "Pakdemirli bazen böyle beyanatlar verir" diyor.

Bu ne perhiz, bu ne lahana turşusu? Sözüm ona müsteşarın, Dışişleri Bakanlığının genelgesinden haberi yok. Başbakanın gümrük mevzuatından haberi yok.

Uymaya baştan niyeti ol-

madığı halde Türk hükümetinin Birleşmiş Milletler'in bu tavsiye kararına "dostlar alışverişte görsün" hesabına imza attığı belli oluyor. Ülkesinde insan haklarını çiğ-neyen bir rejim hiç ırk ayrımına karşı mücadele eder mi?

ve bakan

Türklerle Almanların kaynaşmalarına yardımcı olmak üzere Köln'de kurulan Türk-Alman Cemiyeti'nin açılış töreninde konuşan T.C. Çalışma Bakanı Kalemli, iki ülkenin tarihi dostluğundan, FAC'deki işçilerimizin sorunlarını bildiğinden bahsederek "Biz bu sorunları nasıl çözeceğimizi de biliyoruz, işçilerimizin yapı kredileri Türkiye'ye transfer olsun, o zaman FAC ile olan güzel işbirliğimizin bir meyvesini almış olacağız" dedi.

Bakana hak vermemek elde değil. Dostluğumuz günümüzde en somut örnekleri var.

Türkiyelilere ilk vize uygulayan ülke tarihi dostumuz FAC'dir. Türkiye'de doğan FAC'deki babasını dahi tanımayan 2 yaşındaki çocuğuyla birlikte Batt Berlin'deki kocasının yanına gelmek isteyen kadına izin vermemek, "Ancak 5000 mark depozit yatırsanız turist olarak kocanın yanına gidebilirsiniz" diyen de FAC'nin İstanbul Konsolosu. Bütün bunlar "baba dostluğu" değil mi?

Kalemli'nin bildiğini söylediği sorunlarımız gelince: Bakın burada da haklı. Hükümet sorunları biliyor, vallahi biliyor, bütün şu devletimizin bildiği bu sorunları çözmeye hiç de niyeti olmadığını bilmiyem bizler de? "Meyva" meselesi ise, biz kimin kimden, kime karşı olduğuna ayıramadığımız sürece "ağaçlar" daha çok meyve verecek, artmutun iyisini de "ayılar" yiyecek.

Hamburg'dan bir okuyucu